

ಕುರವರರರರರ

Karavani

ಜೂಲೈ
೧೯೫೭

ಸಂಪಾದಕರು :
ಶ್ರೀ|| ರಾ. ಶಿ.

ಬರಹಗಾರರು :

ಶ್ರೀ|| ಪಾಟೀಲಿ
ಶ್ರೀ|| ಮಾಜಿ
ಶ್ರೀ|| ಅ. ರಾ ಸೇ.
ಶ್ರೀ|| ಎ. ಸುನಂದಮ್ಮ
ಶ್ರೀ|| ರಾಮಿ
ಶ್ರೀ|| ಎಚ್. ಕೇ. ಜಂ
ಶ್ರೀ|| ಕಾನುತ್

ಇತ್ಯಾದಿ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ತಳನಗಯ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ

ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ
ಕವನ ಸಂಗ್ರಹ

ಈಗ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು :

ಜೈಹಿಂದ್-ರೂಪಮಹಲ್

ಚಿತ್ರ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ

ಧನಸಾಯಿ ಪಿಲಂಸ್‌ರವರ—

ಬಲೇ ಭಾವ

-(ತೆಲುಗು)-

ಸಾಹುಕಾರ್ ಜಾನಕಿ, ಗಿರಿಜ

ರೇಲಂಗಿ, ಜಗ್ಗಯ್ಯ

ಮುಂತಾದವರು

ನಿರ್ದೇಶನ: ರಜನೀಕಾಂತ್

VIKRAM RELEASE

Koravanji, July 1957

ಸಂಪುಟ ೧೭

ಜೂಲೈ ೧೯೫೭

ಸಂಚಿಕೆ ೪

ಕುಹಕಿಡಿಗಳು

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ :—

ಮೊದಮೊದಲು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರದಾಡುತ್ತಿದ್ದರು! ಅನಂತರ ತಂದೆ ತಾಯಂದಿರು ಪರದಾಡಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು!! ಈಗೀಗ....ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಉರಿಂದೂರಿಗೆ ಪರದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ!!!

*

*

*

ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರುಗಳೇ ರೋಗಗ್ರಸ್ಥರಾದಕಾರಣ, ಈಗೀಗ ಹಳೇ ರೋಗಿಗಳೇ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಶುದ್ಧಸುಳ್ಳಂತೆ—

*

*

*

ಸಾಕಷ್ಟು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಗಲ್ಲಿಗೆ ಗುರಿಯಾದ ಖೈದಿಗಳು ಔಷಧಿಯಿಂದಲೇ ಮರಣ ಹೊಂದುವ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿದೆ ಎಂದೊಬ್ಬರು ಕುಹಕವಾಡಿದ್ದಾರೆ.

*

*

*

ಓಡುತ್ತಿರುವ ಬಸ್ಸಿನಿಂದ ಬಿದ್ದವನೊಬ್ಬನು ನವ್ಯಕಾವ್ಯವನ್ನು ಹಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದನಂತೆ.

ಅವನನ್ನು ನೂಕಿದ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನ ಹೆಸರು ಇನ್ನೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿಲ್ಲ!

ಬಹಳೇ ಜನರು ಈಗೀಗ ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಚಿಹ್ನೆ, ಎಂದು ನಾಯಕರೊಬ್ಬರು ಅಂದಿದ್ದಾರೆ—

—ವಾಸ! ಮರೆತರು ಅವರು, II ಕ್ಲಾಸ್ ನಲ್ಲಿ Iನ್ನು ಆಳಿಸಿ I ಕ್ಲಾಸ್ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದುದನ್ನು.

*

*

*

ಮೊದಲಿದ್ದ ಫ್ಲಾನೇ ವಾಶಿ, ಮಲಗಿದ್ದರೆ ವಾಶಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು, ಎಂದನ್ನುವ ಹಾಗಾಗುತ್ತೆ ಎರಡನೇ ಫ್ಲಾ ಸಂಬಂಧವಾದಾಗ, ಎಂದು ಧೈರ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂತೆ! ಅಧಿಕಾರಿಗಳು!

*

*

*

ಆಟೋರಿಕ್ವಾ ಓಡಿಸುವವನ ಮದುವೆ ಆದಾಗ ಓಲಗದವರು ಓಡಾಡುತ್ತಲೇ ಓಲಗ ಊದಿದರಂತೆ.

*

*

*

ದ್ವಿತೀಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ, ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಕಾಗದದ ಸರಬರಾಜು ದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಪ್ರಯುಕ್ತ, ಯೋಜನೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಬೆಂಬಲ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಸಬೂಬು ಹೊರಟಿದೆಯಂತೆ!

*

*

*

ಇಥಿಯೋಪಿಯಾದ ಬಳುವಳಿ ಸಿಂಹದ ಮರಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಘರ್ಜಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿತಿವೆಯಂತೆ.

*

*

*

ಉತ್ತರ ಹಿಂದ್ಸ್ ಸ್ಥಾನದವನೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಆಸ್ತಿಗೆಲ್ಲಾ ಪಂ|| ನೆಹ್ರೂ ಅವರೇ ವಾರಸುದಾರರು ಎಂದು ಉಯಿಲು ಬರೆದಿದ್ದಾನಂತೆ!

—ನೆಹ್ರೂಜೀಯವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ವಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಉಯಿಲಿನಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನೇ ವಾರಸುದಾರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ನಾವೂ ಸಿದ್ಧ! ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೇ ಏಕೆ ನಮ್ಮ ಸಾಲ ತೀರಿಸಬೇಕು?

*

*

*

ಸಂಪಾದನೆಯ ಬಹು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳು ನೀರು ಬಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆರಬೇಕಾಯ್ತು, ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಟಿ. ಕೆ. ಅವರು ದಯೆಯಿಂದ ಎಳ್ಳು ಮತ್ತು ನೀರಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿಲ್ಲವಂತೆ.

ಉರಿಗಾಳು — ಪ್ಲೊವಿನಿಂದಾದ ಉರಿ

ಬೆಲ್ಲದ ಮಾರಾಟಗಾರರ ಸಂಘ, ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ, ಪ್ಲೊ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಬೆಲ್ಲದ ಒಳಕೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ಪ್ರಚಾರಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು (ಸುದ್ದಿ) ... ಬೆಂದಮನೆಯಿಂದ ಇರಿದದ್ದೇ ಲಾಭ.

ಸಿನಿಮಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದರಿಂದ, ಜನರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಧಿ ಭೀತಿ ಹೆಚ್ಚುವುದೆಂದೂ, ಆ ಭೀತಿಯಿಂದ ಅವರ ಮನೋದಾರ್ಥ್ಯ ಕುಗ್ಗುವುದೆಂದೂ, ಹಾಗೆ ಕುಗ್ಗಿದಾಗ, ಅವರಿಗೆ ಪ್ಲೊ ವ್ಯಾಧಿ ತಗಲುವುದೆಂದೂ, ಸಿನಿಮ ಮಂದಿರಗಳ ಮಾಲೀಕರು ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಮೂರು ತಿಂಗಳಕಾಲ ತೆರೆಯಬಾರದೆಂದು, ರಜಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾವನ ಮನೆಯ ಸುಖ ಭೋಜನವನ್ನು ಸವಿಯುತ್ತಿರುವ ಮಾಪ್ತರುಗಳು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವರಂತೆ.

ಈ ವರ್ಷದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬರೆದು ಮುಗಿಸದ ಲೇಖಕರೂ, ಅವರು ಬರೆದನಂತರ ಅವನ್ನು ಅಚ್ಚುಮಾಡಿಸಲು ಕಾದಿರುವ ಪ್ರಕಟಣಕಾರರೂ, ಇನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬಾರದೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವರಂತೆ.

“ಪ್ಲೊ” ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ಚಲಚಿತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ಇದೀಗ ಸುಸಮಯ, ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರೊಬ್ಬರು ಬೊಂಬಾಯಿಯಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಆಗಮಿಸಿ, ಗಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿಯಲ್ಲೂ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ.

ತಾವು ಬಾಜಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ರೇಸ್ ಕುದುರೆಗಳಿಗೆ ‘ಪ್ಲೊ’ ತಗುಲಿದ್ದರಿಂದಲೇ, ಅವು ಸೋತು ತಮ್ಮ ಹಣ ಪೋಲಾಯಿತು, ಎಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅಶ್ವಘೋಷರನೇಕರು ಸಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಧಾನ ಮಂಡಲವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿರುವುದರಿಂದ, ಎಮ್ಮೆಲ್ಲಿಗಳೂ ಎಮ್ಮೆಲ್ಲಿಗಳೂ ರಾಜ್ಯದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಿಗೆ, ಪ್ಲೊ ಪೀಡಿತ ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ವಾಪಸಾಗುವ ಸಂಭವವಿದೆಯೆಂದೂ, ಹಾಗೆ ಅವರು ಹಿಂತಿರುಗುವಾಗ, ಅವರೊಂದಿಗೆ ಪ್ಲೊ ರೋಗಾಣುಗಳೂ ಹರಡಬಹುದೆಂದೂ, ಆದ್ದರಿಂದ, ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಕುದುರೆಜೂಜನ್ನು ಇನ್ನೂ ಒಂದಷ್ಟುದಿನ ನಡೆಯಿಸಬೇಕೆಂದೂ ‘ಬಡ ರೈತಸಮ್ಮೇಳನ’ ಠರಾವುಮಾಡಿದೆಯಂತೆ.

“ನನಗೆ ‘ಫ್ಲೂ’ ಬಂದಿದೆ! ಏಳಲಾರೆ! ಎದೆನೋವು! ತಲೆಸಿಡಿತ!” ಎಂದು ಕೂಗಾಡಿ, ಮದುವೆ ಚಪ್ಪರಕ್ಕೆ ಬರಲು ತಂಟೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವರನೊಬ್ಬನ ನಟನೆಯನ್ನು, ನಂಟರಿಷ್ಟರು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ, ಅವನ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟರಂತೆ, ಹುಡುಗೀನ.

*

*

*

ಇನ್ನು ಆರು ವಾರಗಳು ಕಳೆದನಂತರ, ಫ್ಲೂ ವ್ಯಾಧಿ ಮತ್ತೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಆಗ ಅದು ತುಂಬಾ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಆರೋಗ್ಯಮಂತ್ರಿ ಇತ್ತ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗಿನಿಂದ ಆಗ ಜರುಗಬಹುದಾದ ಅನಾಹುತಗಳಿಂದ ತಮಗೆ ಗ್ರೇಡು, ಪ್ರಮೋಷನ್, ಒಬ್ಬಿ, ಮುಂತಾದುವು ಸಿಗಬಹುದೆಂದು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಕನಸುಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

*

*

*

ರಷ್ಯಾ ಅಮೇರಿಕಾ ಬ್ರಿಟನ್ ಈ ಮೂರು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ, ಅಣುಸ್ಫೋಟನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿರುವುದರಿಂದ, ಈಚೆಗೆ ಹಾವಳಿಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಫ್ಲೂ ವ್ಯಾಧಿಗೂ ಅಣುಸ್ಫೋಟನೆಗಳಿಗೂ ಏನೇನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ರಷ್ಯನ್ ಅಮೇರಿಕನ್ ಹಾಗೂ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಏಕ ಕಂಠದಿಂದ ಸಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

*

*

*

ಈ ಫ್ಲೂ ಪ್ರಕರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನಸಂದಣಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಕಡೆ ಓಡಾಡಬಾರದು ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವೈದ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವರಷ್ಟೆ. ಆದರೆ, ಅಂತಹ ಕುಟುಂಬ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿರುವ ನಾವು, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಿ, ಎಂದು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದಾರಂತೆ.

*

*

*

ತಾವು ದಿನವೂ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸಂಜೆ ಸಂಗೀತಾಭ್ಯಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ತಮಗೆ ಇನ್ನೂ ‘ಫ್ಲೂ’ ತಗುಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ತಮ್ಮಂತೆ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಹಿಡಿದು ಸ್ವರ ಹಾಕುತ್ತಾ ಕೂತರೆ, ಯಾವ ರೋಗಾಣುವೂ ಹತ್ತಿರ ಸುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ನಮ್ಮ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿರುವ ‘ಗಾನಕಲಾಕೋವಿ’ದರೊಬ್ಬರು ಮೊನ್ನೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

*

*

*

ಒಂದು ಕಂತೆ ತುಲಸಿಸೊಪ್ಪನ್ನು ಆರೆದು ತಿಂದರೆ ಫ್ಲೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಶೈವ ವೈದ್ಯರೂ, ಒಂದು ಕಂತೆ ಬಿಲ್ವಪತ್ರೆಯನ್ನು ಆರೆದು ತಿಂದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲೆಂದು ವೈಷ್ಣವ ವೈದ್ಯರೂ, ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ, ಉಭಯ ಮಠಾಧೀಶ್ವರರೂ ನಿರೂಪ ಹೊರಡಿಸಿರುವರಂತೆ.

—o—

೪

* ❄️ ಕೊರವಾವಲೋಕನ ❄️ *

ಆ ಸಂಜೆ ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ರೂಲ್ ದೊಣ್ಣೆಯಂತೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಅಂದರೆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಬಾಗಿಸಿ ಕಟ್ಟುವ ಮುಂಚೆ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗಿತ್ತು.

ಕ್ಲಬ್ಬಿನ ವರಾಂಡಾದಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದ ನಾವು ಅವಾಕ್ಕಾಗಿ, ತೆರೆದ ಬಾಯಿಂದ ಆ ದೃಶ್ಯವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆವು.

ಹಿಂದೆ ಗೆಜ್ಜೆಯಕಾಲು ಘುಲ್‌ಘುಲ್ ಎಂದಂತಾಯಿತು. ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿ ದೆವು. ಮಜ್ಜೆಗೆಯೊಳಗಿನ ಬೆಣ್ಣೆಯಂದದಿ, ಬೈರಕ್‌ಖಾನೆಯ ಬಾಗಿಲಿಂದ ಕೊರವ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ. ಕೈನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾಲೇಗರಿ ಪುಸ್ತಕ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಆ ಪುಸ್ತಕದ ಅಂಚಿಗೇ ಗೆಜ್ಜೆ ಸುತ್ತಿದ ತಂತಿಯನ್ನು ಬಿಗಿದಿದ್ದುದು.

ನಮ್ಮ ಮೇಜಿನಬಳಿ ಕೂತಾಗ ಆಕಾಶ ತೋರಿಸಿದೆವು. ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಕಾಮನಬಿಲ್ಲನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆವು. ಏನಾಶ್ಚರ್ಯ ಎನ್ನುವಂತೆ ಮೂಗಿನ ತುದಿಯನ್ನು ಕೆರೆದುಕೊಂಡೆವು.

ಒಮ್ಮೆ ಸೀನುತ್ತಾ ಕೊರವ, ಬುಡುಬುಡಿಕೆಯವನು ಆಡಿಸುವಂತೆ, ಆ ವಾಲೆ ಗರಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಆಡಿಸಿದ. ನಂತರ ಅವನ್ನು ತೆರೆದ. ನಂತರ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪದ್ಯ ಒಂದನ್ನು ಓದಿದ.

“ಅರ್ಥವಾಯಿತೇ ? ” ಎಂದನ್ನುವಂತೆ ಕ್ರೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದ. ನಾವೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗರು. ಕನ್ನಡವನ್ನೇ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದ ಜಾತಿ. ಸಂಧ್ಯಾವಂದನೆಯ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿನ ಪುಸ್ತಕದಿಂದಲೇ ಓದಿ ಬಾಯ್‌ಹರ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರು. ಇನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತ!! ಎಲೆಮರೆಯಕಾಯಿನಂತೆ, ಇಸ್ಪೀಟ್ ಎಲೆ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ತಲೆಕಾಯನ್ನು ಮರೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟೆವು.

ದೈನ್ಯದಿಂದ ಕೊರವ ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ. ಇದು ಅರ್ಥವರ್ಣವೇದದ ಟೀಕಾ ಗ್ರಂಥ. ಈಗಿನ ‘ನೋಟ್ಸ್’ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ ನೋಡಿ. ಅಡ್ಡ ಅಡ್ಡ ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು ಬಿದ್ದರೆ, ಅನಂತರ ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿದ್ಧ. ದಾರ ಹರಿದ ಬಿಲ್ಲಿನಂತೆ, ಸೂತ್ರ ಹರಿದ ಪಟದಂತೆ, ಸಂಸಾರ ಮುನ್ನಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಕಾರಣ ಇನ್ನುಂದೆ ಗಂಡಸರು ಕ್ಲಬ್ಬಿಗೆ ಬಂದು ಮಜಮಾಡಿ, ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬೆದರಿಸಿ ಮೆರೆಯೋಕಾಲ ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತೆ !

ಅಂದಮೇಲೆ ಈ ದಿನವೇ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕಡೇ ದಿನವನ್ನು ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಆಚರಿಸೋಣ ಎಂದ.

ಅಂದು ಶನಿವಾರ—ಹ್ಯಾ ಎಂದು ನಾವು ಅನ್ನಬೇಕೇ ?

*

•

•

❄️

★ ತನ್ನ ತನ ★

ಸಿಟಿ ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂತಿರಿ ಅನ್ನಿ ! ನಯಾಪೈಸಾ ಜಗಳ, ಕಾಲಾಣಿ ವಾಪಸ್ ಕೊಡದ ಜಗಳ, ಸೂರು ಸೋರುವ ಜಗಳ, ಮುಂದುಗಡೆಯ ಬೋರ್ಡು ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಓಡಾಡುವ ದೂರು, ಒಳಗಡೆ ಗುಡಿಸದೆ ಕೊಳೆ ತುಂಬಿರುವ ದೂರು, 'ಮಹಿಳೆಯರಿಗಾಗಿ' ಎಂಬ ಬಾಗಿಲಿಂದ ಫ್ರೀಪಾಸ್ ಗಂಡಸರು ನುಗ್ಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ಜಗಳ, ಅರ್ಧ ಟಿಕೆಟ್ಟಿನ ಜಗಳ, ಗಂಟನೊಳಕ್ಕೆ ತರಬಾರದೆಂಬ ಜಗಳ, ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಮಹಾಶಯ ಕಾಲು ತುಳಿದ ಜಗಳ—ಇವೆಲ್ಲ ಪೂರೈಸಿ, ಸ್ಟಾಂಡಿನ ಇನ್‌ಸೈಕ್ಟರನ್ನು ಹೊಟಲಿಂದ ಹುಡುಕಿ ತಂದು, ಅವನ ರುಜು ಪಡೆದು, ಅಡ್ಡಕೋಲು ಹಾಕಿ, ಇನ್ಸ್ಪಾಟ್ ಮಾಡಿಸಿ, ...ಬಸ್ ಹೊರಟಿತು, ಅನ್ನಿ !

ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ, ಮಹಾಜನರ ಟೀಕೆ. ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವುದೇ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ. ಪ್ರತಿ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಬಸ್ಸು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಎಂದರೆ, ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದರೆ, ತಾವು ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಂಡಿಗೆ ಬಂದಕೂಡಲೇ ತಮಗೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆ ಬಸ್ಸು ಬರಬೇಕು. ಬಂದು, ತಮ್ಮನ್ನು ನೇರವಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಗಮ್ಯಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರವಾನಿಸಬೇಕು ಥೂ, ಇದೇಕೆ ಇಷ್ಟು ತಡ, ಎಂಬುದು ಮೊದಲ ದೂರು. ತಮಗಿಂತ ಅನಂತರ ಬರುವವರಿಗೂ ಬಸ್ಸು ಸಿಗಬೇಕಲ್ಲಾ, ಎಂಬ ಉದಾರದೃಷ್ಟಿ ನಮಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಥೂ ! ಇದೇಕೆ ಹೀಗೆ ಬಳಸಿಕೊಂಡುಹೋಗುತ್ತೆ, ಎಂಬುದು ಎರಡನೆ ದೂರು. ಅತ್ತಕಡೆ ವಾಸಿಸುವರ ಅನುಕೂಲ ಅವರಿಗೇಕೆ ?

ರೈಲಲ್ಲೂ ಆಷ್ಟೆ. ತಾವಿಳಿಯಬೇಕಾದ ಸ್ಟೇಷನ್ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ರೈಲು ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಒಡ್ಡರಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತರೆ, ಥೂ, ಇದೆಂತಹ ಬಂಡಿ, ಗಳಿಗೆ ಗಳಿಗೆಗೂ ಕೊಂಪೆ ಕೊಂಪೆಯಲ್ಲೂ ನಿಲ್ಲುತ್ತೆ, ಎಂಬ ದೂರು. ಗೂಡ್ಸ್‌ಗಾಡಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಎಂಬ ನೆಪಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ರೈಲು ಯಾವ ಸ್ಟೇಷನ್ನಲ್ಲೂ ಕಾದು ನಿಲ್ಲಬಾರದು, ಆ ಗೂಡ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಕ್ಕಿ ಗೋಧಿಗಾಗಿ ನಾವು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ....ನಾವು ಗಂಟು ಮೂಟೆ ಸಹಿತ ಬಂಧು ಬಳಗದವರಕೂಡ, ಮನಬಂದ ಡಬ್ಬಿಗೆ ನುಗ್ಗಬಹುದು. ಆದರೆ, ನಾವು ಕುಳಿತ ಅನಂತರ, ನಮ್ಮ ಡಬ್ಬಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ತೊರಬಾರದು. ಹಾಗೆ ತೊರಿದರೆ, ಅವರು ಕುರಿಗಳು, -ತಾಳ್ಮೆ ಇಲ್ಲದವರು, ತರಲೆಯವರು. 'ಹೊರಕ್ಕೆ ದಾರಿ' ಎಂಬ ಗೇಟಿನ ನೇರ ಎದುರು ನಮ್ಮ ಗಾಡಿಯನ್ನೆಳೆದು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು, ಇಳಿಯುವ ಕಡೆ.... ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ದ್ರೈವರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲ ಒಂದು ಮೈಲಿ ಆಚೆಯಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಮೂಟೆ ಸಹಿತ ನಡೆಯಿಸಿದ, ಎಂಬ ದೂರು....ಇದು ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವ.

ತಾನೇ ಜಗತ್ತು. ತನಗಾಗಿಯೇ ಜಗತ್ತು. ತಾನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಕಂಡಕ್ಟರ್ ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೊಡಬೇಕು. ತಾನು ಬಂದಾಗ ತನಗಾಗಿ ಬಸ್ಸು ಕಾಯುತ್ತಿರಬೇಕು. ತಾನು ಹತ್ತುತ್ತಲೂ ರೈಲು ಹೊರಡಬೇಕು. ತನ್ನ ಮಗ ಫೆಯಿಲಾಗಬಾರದು. ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಫ್ಲೂ ಬರಬಾರದು. ಬಂದರೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ, ನಾಲಾಯಕ್ಕು.

— ಸಾಟಾಳಿ

ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗೋಳು

ಅಂಬರದ ಆಳವನು ರವಿ ಶಶಿ ಅಲ್ಲದೆ
ತಳದಲ್ಲಿ ತೇಲುವ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಬಲ್ಲವೆ ?

ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗೋಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳೆ ಅಲ್ಲದೆ
ಕುಂತು ಕೂಗುವ ಈ ಎಮ್ಮೆಲ್ಲೆ ಬಲ್ಲನೆ ?

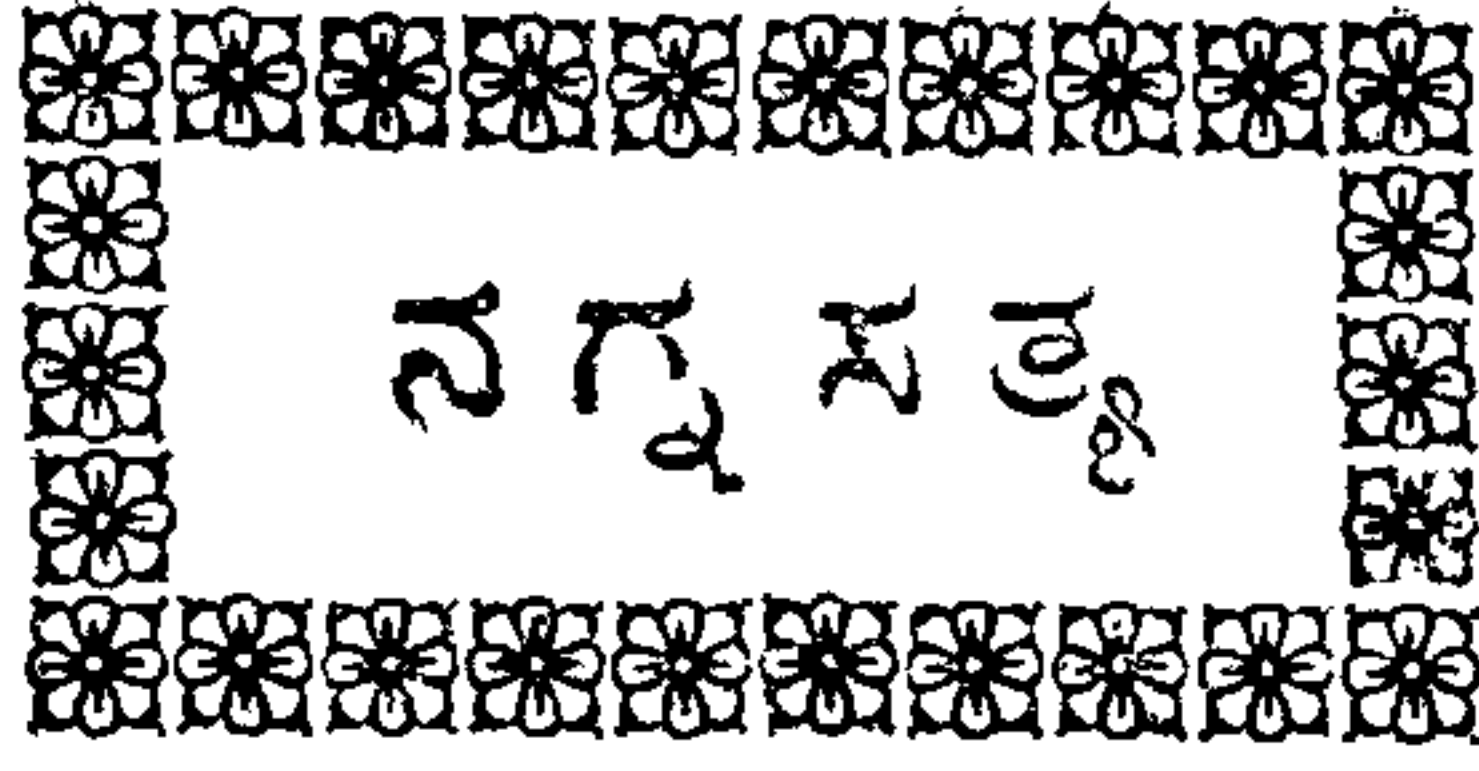
ಆಗ ಬಾ ಈಗ ಬಾ ಬಾಗಿ ಬಾ ಎನ್ನುತ್ತ
ಅತ್ತಿತ್ತ ಎಳೆಯುವರು ಬರಿದೆ ಕೂಗಿ
ಅರೆ ಬೆಂದ ಉಪ್ಪಿಟ್ಟು, ನೊರೆ ಬರದ ಕಾಫಿ
ಬಾಡಿದಾ ಹೊವಾಲೆ ಕುಂಟು ಕುರ್ಚಿ
ಹೊನ್ನ ಶೂಲದ ತೆರದಿ ಟೀಕೆಗಳಮಾಡುತ್ತ
ನೀನಿಂದ್ರ ಚಂದ್ರನೆ, ಎಂಬ ಸ್ತೋತ್ರ !
ಮೆದುಳಿಲ್ಲ ತನಗೆಂಬ ತಿಳಿವುತಾ ಇದ್ದರೂ
ನೀ ಜಾಣ, ಬೃಹಸ್ಪತೀ ಎಂಬ ಹೊಗಳಿ

ಇವಗೇಕೆ ಭಾರಿಮನೆ ಇವಗೇಕೆ ಕಾರು
ಇವಗೇಕೆ ಆಳುಗಳು ಎಂಬ ದೂರು !
ಅತ್ತ ತಿರುಗಲು ತಪ್ಪು ಇತ್ತ ಹೋಗಲು ಬೆಪ್ಪು
ಸಾಲದೇ ಇವಗೆರಡು ಹೊತ್ತು, ಸೊಪ್ಪು ?
ಅಂಚೆಯಲಿ ದಿನದಿನವೂ ಬೈಗಳಾ ಪತ್ರ
ಸಾಲದದು, ಎಂದೆನುತ, ಬಹಿರಂಗ ಪತ್ರ !

ತೆರಿಗೆ ತೆಗೆಯದೆ ಮಂತ್ರಿ ಹಣವಗಳಿಸಿ
ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎಲ್ಲವನು ಈಯಬೇಕು,
ನನ್ನ ಮಗಗುದ್ಯೋಗ, ಅವನ ಪುತ್ರಿಗೆ ಭರ್ತ,
ಊರಿಗೂ ಬೇಕೆಂದು ಬಸ್ಸು ದೀಪ
ನಗುನಗುತಲಿರಬೇಕು ಮಂತ್ರಿ ಯಾವಾಗಲೂ
ಸಿಡುಕುವೋರೆಯೂ ಅವಗೆ ಸಲ್ಲದಯ್ಯ
ಊಟಕವ ಕೂತರೆ, ಜೊತೆಗೆ ಸಾವಿರಮಂದಿ
ಹಾಕು ಹಾಕು ಎಂದು ಕೇಕೆ ಹಾಕಿ

ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗೋಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳೆ ಅಲ್ಲದೆ
ಕುಂತು ಕೂಗುವ ಈ ಎಮ್ಮೆಲ್ಲೆ ಬಲ್ಲನೆ ?

— ಮಾಣಿ,

ನಗ್ನ ಸತ್ಯ

1. ಮನೋಜಕುಮಾರನೊಡನೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ

ಖ್ಯಾತ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಗುಂಡಣ್ಣನವರ ಮಹಾಧಾಡಸೀ ಸಪ್ತರಂಗೀ ಚಿತ್ರ “ಬೆನ್ನುಹತ್ತಿದ್ದ ಭೇತಾಳ” ಜಾಲಿಕಾವಲು ಸ್ಟುಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಷ್ಟೇ. ಮನೋಜ—ರತೀ ನಾಯಕ ನಾಯಕಿಯರಾಗಿ ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೆರೆಯಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಚಿತ್ರದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅವತರಣಿಕೆ ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಲು, ಆಲ್ಬೆರ್ಟ್ ಹಿಚ್‌ಕಾಕ್ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದಾರೆ.

ಕೋಟ್ಯಾಸಕೋಟಿ ಯುವತೀ ಮನೋಹಾರಿ ಮನೋಜನ ಮನೆಗೆ ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಪಾಂಟಿಯಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಟುಡಿಯೋದಿಂದ ಮನೋಜ್ ಬಂದ. ಕಾರಿನಿಂದಿಳಿದು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಾಗ ಮನೋಜನ ತುಟಿಗಳ ನಡುವೆ ಸಿಗರೇಟು ಹೊಗೆಯಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಹೊಸಲುದಾಟೆ ಒಳಗೆ ಬಂದಕೂಡಲೆ ಮನೋಜ್, ಸಿಗರೇಟನ್ನು ತೆಗೆದೇಸಿದ. ಜೇಬಿನಿಂದ ದಿಲ್‌ಬಹಾರ್ ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದ. ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾದ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗೆ ಮನೋಜ್ ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳಿದ.

“ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ—ಸಿಗರೇಟು ಸೇದುವೆನೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಜಾಹಿರಾತು ಶುದ್ಧ ಸುಳ್ಳು. ನನ್ನ ಮನವನ್ನು ದಿಲ್‌ಬಹಾರ್ ಬೀಡಿ ಅಪಹರಿಸಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಘಾಟು ಇದೆ. ತೋರಿಕೆಗೆ ಸಿಗರೇಟು. ವಾಸ್ತವ ಆನಂದಕ್ಕೆ ದಿಲ್‌ಬಹಾರ್”

“‘ರತ್ನದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ’ ನಿಮಗೆ ದೊರೆತ ಯಶಸ್ಸಿನ ರಹಸ್ಯವೇನು”

“ಯಶಸ್ಸಿನ ಮೂಲಮಂತ್ರ ‘ದಿಲ್‌ಬಹಾರ್’ ” ಮನೋಜ್, ಹೀಗೆಂದಾಗ ಬೀಡಿ ಆರಿಹೋಗಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೆರೆದನಂತ.

[ಇದೊಂದು ಜಾಹಿರಾತು. ಗೊಂದಿಯ ತುಂಬಿ ಎಲೆಗಳಿಂದಲೂ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ತಂಬಾಕಿನಿಂದಲೂ ತಯಾರಾದ ‘ದಿಲ್‌ಬಹಾರ್’ ಬೀಡಿಯನ್ನೇ ಯಾವಾಗಲೂ ಸೇದಿರಿ.]

2. ವರಲ್ಡ್ ಛಾಂಪಿಯನ್ನರೊಂದಿಗೆ ರಸಚರ್ಚೆ

ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿ :—ವಿಶ್ವ ಮಲ್ಲಯುದ್ಧ ಪಂದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಛಾಂಪಿಯನ್ನರಾದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮಗೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿವಂದನೆ. ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೂ ಭಾರತಕ್ಕೂ ಕೀರ್ತಿ ತಂದಿದೀರಿ.

ವೈಲ್ಡ್ ಕಲ್ಗಾ (ವಿಶ್ವವಿಜೇತ) :—ಯಾಕ್ತಮ್ಮಾ. ನಿಂಗೊಂದು ಛಾ ಬೇಕು ಹೌದಲ್ಲೋ? ಅದಕ್ಕೇ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಪಾಲಿಸು.

ನ. ಪ್ರ :—ತಮ್ಮ ವಿದೇಶ ಪ್ರವಾಸ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿಸು ವಿರಾ ?

ವೈ|ಕ| :—ಅದ್ವೇನ್ಲೇ ಯೋಳದು. ಬೊಂಬಾಯಿಂದ ಸೊಡ್ವೆಂಟಿಗೆ ವಾದೇ. ರೈಲ್ವೆತ್ತಿ ಅಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಗಿರೋ ಇವೆನ್ನಾ ಕ್ಲೋದೇ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಬಳೇ ಹಿಡ್ಡೇ. ಕುಸ್ತೀ ಗ್ವಂದರ್ಗೆಲ್ಲಾ ತೌಡ್ವು ಕೈಗೊಟ್ಟೇ. ಸ್ಯಾಂಪಿಯನ್ನೋ ನಾನು ವರಲ್ಡ್ ಸ್ಯಾಂಪಿಯನ್ !

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳಿಬ್ಬರು ವೈ|| ಕಲ್ಗಾರವರನ್ನು ಕಾಣಲು ಬಂದರು.

ಮು. ಮೆಂ :—ಕಲ್ಗಾ ಸರ್ಯಾದ್ವೊತ್ತಿಗೆ ಬಂದೈಲೇ. ಪ್ರಸಿಡೆಂಟ್ ಇಲೆಕ್ಶನ್ ಐತೋ ಇವತ್ತು. ನಿನ್ನರ್ಕಂಡ್ವಾ ಅಂತ ಸಂಕಣ್ಣ ಹೇಳ್ವ. ಬಾರಲೇ. ರಾದ್ವಾಂತ ಅಲ್ಲಿ.

ವೈ. ಕ. :—ನಿಲ್ಲೋ ಮಾರ್ಡಾಯಾ. ಈ ದರಿದ್ರ ಬೂಟ್ಟೆಚ್ಚಿ ಕೆರ ಮೆಟ್ಟಿಂಡು ಬರ್ತೀನಿ.

[ತೋರಿಕೆಗೆ, ಡಭಡ್ವಾಳಿಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೂಗಳು. ಕಲಹಕ್ಕಲ್ಲ. ಗಂಡಾಂತರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ 'ಬೀಟ್ವಿಲ್' ಚಪ್ಪಲಿಗಳು. ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಮಾಪಕರ ಚಪ್ಪಲಿ ಬೀಟ್ವಿಲ್. ವಿಶ್ವವಿಜೇತರ ಚಪ್ಪಲಿ ಬೀಟ್ವಿಲ್. ಇಂದೇ ಕೊಳ್ಳಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿರಿ. 'ಬೀಟ್ವಿಲ್' ಚಪ್ಪಲಿ ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿಯ ತಯಾರಿಕೆ]

3. ಡಾ|| ಪವನಾತ್ಮಜ ಸಂದರ್ಶನ

ಭಾರತ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲದು. ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. 'ವೇಗ' ಆಧುನಿಕ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸಮರಮಂತ್ರ. ಶಬ್ದವೇಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೇಗವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಭಾರತೀಯ ವೈಮಾನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಒಬ್ಬರೇ. ಡಾ|| ಪವನಾತ್ಮಜ F.Inst.Eng., Dr.Eng.(Mech), A.E.R.F.M., X.Y.Z., ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿಯ ಅಚ ಹದಿನಾರಾಣೆ ಕನ್ನಡಿಗರಿವರು. ಅವರ ಬಳಿ ಕ್ಯಾಡಿಲಾಕ್ ಕಾರ್ ಇದೆ. ಹೆಲಿ ಕ್ಯಾಪ್ಟರ್ ವಿಮಾನವಿದೆ. ಆದರೂ ಅವರು ಸವಾರಿಮಾಡುವುದು ಎತ್ತಿನಗಾಡಿಯಲ್ಲೇ.

ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಅವರನ್ನು ಕಾಣಲು ಹೋದಾಗ ಡಾ|| ಪವನಾತ್ಮಜರು ತಮ್ಮ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಎತ್ತುಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲುಮೇಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. “ನೀವು ಗಾಡಿ ಹತ್ತುವುದೇಕೆ? ನೀವು ಯಂತ್ರಬ್ರಹ್ಮರಲ್ಲವೇ?” ಎಂದು ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಡಾ|| ಪವನಾತ್ಮಜರು ನಸುನಗುತ್ತಾ ಅಂದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಸುದ್ದಿಗಳಿದ್ದವು :—

- 1) ಭಾರತೀಯ ವಿಮಾನ, ಯಾಂತ್ರಿಕ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ನೆಲಕ್ಕಳಿಯಿತು.
- 2) ಭಾರತೀಯ ನೌಕೆ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದೆ.
- 3) ಭಾರೀ ರೈಲ್ವೆ ಅಪಘಾತ.
- 4) .....ಕಂಪನಿಯ 18 ಲಾರಿಗಳು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಹೂಡಿದೆ.
- 5) .....ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ 92 ಟೀ ಸ್ಕ್ವಾರ್ ಐರನ್ ಮಾರಿ ಲಾಭ ಹೊಂದಿದೆ.
- 6) ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಕೈಯಿಂದ ನಾನು ವಿಭಜಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಣು ಹೇಳಿಕೆಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಈ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಓದಿದನಂತರ ಪವನಾತ್ಮಜರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು—

“ನಮ್ಮ ನಾಡು ವೇದಾಂತದ ಬೀಡು. ಯಂತ್ರ ಸ್ನೇಹ ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮ ಘಾತಕವಾದುದು. ಇಲ್ಲಿರುವತನಕ ನನಗೆ ಎತ್ತಿನಗಾಡಿಯೇ ಗತಿ. ವೇಗ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನವೇಗ ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರ ನಿಜ. ಆದರೆ ವೇಗಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಸುರಕ್ಷಿತತೆಯ ಕಡೆಗೆ ನನ್ನ ಗಮನ ಓಡುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತ ಯಂತ್ರ ಮೊಂದೇ! ಎತ್ತಿನಗಾಡಿ!!”

[ಎತ್ತಿನಗಾಡಿ ಹತ್ತಿರಿ. ಸುರಕ್ಷಿತ, ಸುಖಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ. ರಾಕೆಟ್ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸೃಷ್ಟಿ. ಸನಾತನ ಧರ್ಮವನ್ನುಳಿಸಲು ಎತ್ತಿನಗಾಡಿ ಹತ್ತುವುದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ. ಭಾರತ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲದು. ಸಂಪೂರ್ಣ ಭಾರತೀಯ ಸಾಪ್ತಗ್ರಗಳಿಂದ ತಯಾರಾಗುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಾಹನ ಎತ್ತಿನಗಾಡಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂದೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಿ. ಖಲೀಲ್, ಶಿದ್ದಪ್ಪ, ಸ್ಯಾಮ್ಯುಯೆಲ್ ಅಂಡ್ ಕಂ., ಮುಗಿಲುಹಳ್ಳಿ.]

— ಅ. ರಾ. ಸೇ.

— 0 —

ಅದೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಹಣೇಬರಹ!

‘ಅಯ್ಯೋ, ಅದೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಹಣೇಬರಹ ಕಣ್ರೇ!’ ಅಂತ, ಮೊಳದುದ್ದ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮುಖಾನ, ಮುವ್ವತ್ತೈದು ಡಿಗ್ರಿ ಓರೆಯಾಗಿ ಮುಂಗೈವೇಲೆ ಕೂರಿಸಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರುಬಿಡೋದು, ಮಾನವನ—ಅದರಲ್ಲೂ ಭಾರತೀಯನ—ಹಣೇಬರಹ! ಜೀವನದ ಆಗುಹೋಗುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಆಗಿ ಅಪಶೃತಿ ಹಿಡಿದಾಗ, ನಾವು ಮರೆಹೋಗೋ ಈ ವಾದಕ್ಕೆ, ದೈವ ವಾದ, ಅಥವಾ ಪ್ರಾರಬ್ಧ ವಾದ ಅಂತ ಹೆಸರು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ, ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೇದಾದಾಗ ನಾವು ದೇವರ ಜವಾಬ್ದಾರೀನ ನೆನಸೋದು ಕಮ್ಮಿ. ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸಿ, ಅದೃಷ್ಟ ಖೋಟಾ ಆದಾಗ, ಕೂಡಲೇ ಈ ಪ್ರಾರಬ್ಧಕರ್ಮದ ಜವಾಬ್ದಾರೀನ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಡ್ತೇವೆ.

ಶಾಸ್ತ್ರ, ಪುರಾಣಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ನನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುವಾಗಲೇ ಅವನ ಹಣೇಮೇಲೆ ತನ್ನ ಗುಪ್ತಲಿಪಿಯಿಂದ—(ಮೊದಲೇ ಹೇಳಲಿಷ್ಟೇ ‘ಬ್ರಹ್ಮಲಿಪಿ’ ಅಂತ!)—ಅವನ ಭವಿಷ್ಯದ ಬರೆದಿಟ್ಟು ಭೂಮಿಗೆ ಕಳಿಸ್ತಾನೆ, ಅಂತ. ಇದ್ದೀತು! ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸಾವಿತ್ರೀಗೆ ಪತಿವಿಯೋ ಗಾನೂ, ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನಿಗೆ ವನವಾಸಾನೂ, ಸಾಮ್ರಾಜ್ಞೆಯಾದ ದ್ರೌಪದೀಗೆ ದಾಸೀವೃತ್ತೀನೂ ಹೇಗೆ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದೀತು! ಅದೆಲ್ಲ ಅವರ ಹಣೇಬರಹದ ಫಲ ತಾನೇ!

ಪ್ರಾರಬ್ಧಕರ್ಮದ ಪ್ರಭಾವದ ಬಗ್ಗೆ, ಜಾತಕ ನುಡಿದ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಜವಾದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಕತೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಓದಿದೇವೆ, ಕೇಳಿದೇವೆ. ಮಹಾಜ್ಯೋತಿಷಿಯೊಬ್ಬ ತನ್ನ ಮಗನ ಜಾತಕದಲ್ಲಿ ‘ಜೋರಯೋಗ’ ಇರುವುದನ್ನು ಕಂಡನಂತೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸ ಬೇಕೊಂತ ಮಗನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಾಪಗಳ ಫಲಾನೂ ಬೋಧಿಸಿದನಂತೆ. ಹುಡುಗ ದೊಡ್ಡೋನಾಗಿ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಹೊಂದಿ ರಾಜಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ, ಅಲ್ಲಿನ ಒಂದೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗಲೂ ಕದಿಯಬೇಕೊಂತ ಮನಸ್ಸಾಗೋದು—ಆದರೆ ತಂದೆಯ ಬೋಧನೆ-ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದುಬಿಡೋದು—ಕಡೆಗೆ ಕುದುರೆ ಲಾಯಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಹೇರಿದ್ದ ಬೂಸಾಮೂಟೆ ಕಂಡಾಗ—ಪಾಪ, ತಂದೆ ಅದನ್ನು ಕದ್ದ ಪಾಪದ ಫಲ ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ! — ಹೊದಿದ್ದ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಹಿಡಿ ಬೂಸಾ ಕಟ್ಟಿ ಮನೆಗೆ ತಂದೇ ತಂದ! ಕೊನೆಗೂ ಅವನ ಜಾತಕ ಫಲ ನಿಜವೇ ಆಯಿತು!

ಇದೆಲ್ಲ ಹಿಂದಿನಕಾಲದ ಮಾತಾಯ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ, ಈ ಅಣುಯುಗದಲ್ಲಿ, ನಾವು ಈ ಪ್ರಾರಬ್ಧವಾದಾನ ಯಾವ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಎಳೆದಿರೋವಿ ಅಂದರೆ, ತೀರ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಈ ಹಣೇಬರಹದ ಹೊರೇನ ಹೊರೇಸಿಬಿದ್ದೇವೆ. ಮಾತಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ—ನಮ್ಮ ಕುಮಾರಕಂಠೀರವ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಅನ್ನಿ. ಅವನು ಪ್ರತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಲೂ ಘಜನೀಮಹಮ್ಮದನ ಮೊಮ್ಮಗನ ಮಗ್ಗುಲು—ದಂಡಯಾತ್ರಿ ಧಾಳಿ ನಡೆಸೇ ಮುಂದಕ್ಕೆ ದಾಟಿರೋದು—ಆದರೂ ನೀವು, ‘ಎನ್ನೀ ಮಗ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾನೇ? ಏನಾಯ್ತು?’ ಅಂತ ಕೇಳಿದರೆ, ನಾನು ಕೊಡೋ ಉತ್ತರ, ‘ಹೌದು, ಹೋಗೇನೋ ಹೋಗಿದ್ದ. ಫೇಲಾಯ್ತು, ಅವನ ಹಣೇಬರಹ!’ ಅಂತ. ಅವನ ಪಾಸು ಫೇಲಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವನ ಹಣೇಬರಹದ್ದೋ ಅಥವಾ ಅವನ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆ ಮೇಲಿನ ಬರಹದ್ದೋ ಅಂತ ನಾನು ಯೋಚಿಸಲೇಬೇಡವೇ?

ಹೀಗೇ—ಅಪರೂಪದ ಮಗ ಅಂತ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಮುದ್ದುಮಾಡಿ, ಮೂಗು ವರೆಸಿ, ಸುಳ್ಳುಹೇಳಿದಾಗ ಹಿಗ್ಗಿ, ಕಳ್ಳತನಮಾಡ್ತಾಗ ‘ಛೀ ಕಳ್ಳಾ’ ಅಂತ ಸೀವಾಳಿಸಿ, ಕೆಟ್ಟಮಾತಾಡಿದಾಗ ಲಟೆಕೆ ಮುರಿದು, ಬೆಳೆಸಿಬಿಟ್ಟು ಮಗನ್ನ—ದೊಡ್ಡವನಾದಮೇಲೆ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದ ಧಾಂಡಿಗನಾದಾಗ ಹಣೇಬರಹಾನ ದೂರೋದು; ಅಪ್ಪ ಅಜ್ಜ ಕೂಡಿಟ್ಟ ಹಣಾನ ಕೈಬಿಚ್ಚಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಲಾರದೇ ಬೆಳೆದ ಮಗಳನ್ನ ಕಂಡೂ ಕಂಡೂ ಕರಿಭಂಟನ ಕೊರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ, ಅವಳ ಹಣೇಬರಹದಮೇಲೆ ಹೊರೆ ಹೊರೆ ಸೋದು; ಕಡೆಗೆ, ಮೈಬಂದರೆ, ಸೀರೆ ಬಣ್ಣಹೋದರೆ, ಅಸ್ಥಿತಪ್ಪಿ ಮನೆಯಾತ ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ ಸಾರಿಗೆ ಉಪ್ಪು ಹೆಚ್ಚು ಅಂದರೆ, ಹಣೇಬರಹಾನ ದೂರೋದು, ಈ ಪ್ರಾರಬ್ಧವಾದದ ಪರಮಾವಧಿ!

ಕೆಲವರಿರ್ತಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ವಾರಭವಿಷ್ಯ ಅಂದರೆ ಬಲು ನಂಬಿಕೆ. ಅವರೇನೋ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲಾನ್ನಿ, ಆದರೂ ಅವರು ಪೇಪರು ಕೊಳ್ಳೋದು—ಅಥವಾ ಕಂಡೋರ ಕೈಯಿಂದ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳೋದು, ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ! ಅವರ ವಾರಭವಿಷ್ಯವೇ ಅವರ ಬಾಳುವೆಯ ಊರುಗೋಲು! ಅವರ ಕಣ್ಣು, ಪೇಪರಿನ ಮೇಲೆ ಕೆಳಗೆ, ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ, ಸಿಂಹಾವಲೋಕನಮಾಡಿ ‘ಭ. ಡೆ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳೋ’ ಯಾರೋ ಬರೆದ ಭವಿಷ್ಯದಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿಹೋಗುತ್ತೆ. ಅವರ ರಾಶಿ, ನಕ್ಷತ್ರದ ಫಲದ ಮೇಲೇ ಅವರು ಆ ವಾರದ ಕೆಲಸಮಾಡೋದು! ‘ಈ ವಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಅಪಜಯ’ ಅನೋದನ್ನನೋಡಿ, ಒಬ್ಬ ಪ್ರಮುಖರು ಮೊನ್ನೆ ಚುನಾವಣೆಲಿ ಬರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದ ಅರ್ಜೀನ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಜೇಬಿಗೆ ತಿರುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟರಂತೆ! ಅಶ್ವಪ್ರೇಮಿಗಳಿಗೆ ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೂ ಅಂಥಶ್ರದ್ಧೆ! ಇದರ ನಂಬಿಕೆಮೇಲೆ ಸಹಸ್ರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನ ಕುದುರೆಗಳ ಬಾಲಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಕೈತೊಳೆದುಕೊಂಡವರಿದ್ದಾರೆ!

ಹೀಗೇ, ಜಾತಕದಲ್ಲೂ ಅನೇಕರಿಗೆ ಬಲು ನಂಬಿಕೆ. ಈ ವರ್ಷ ನನಗೆ ಬಡ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತೆಯೇ, ಮಗಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟೋ ಮಗು ಗಂಡೋ ಹೆಣ್ಣೋ, ಕಿರುಗೂಸಿನ ಕುಂಟು

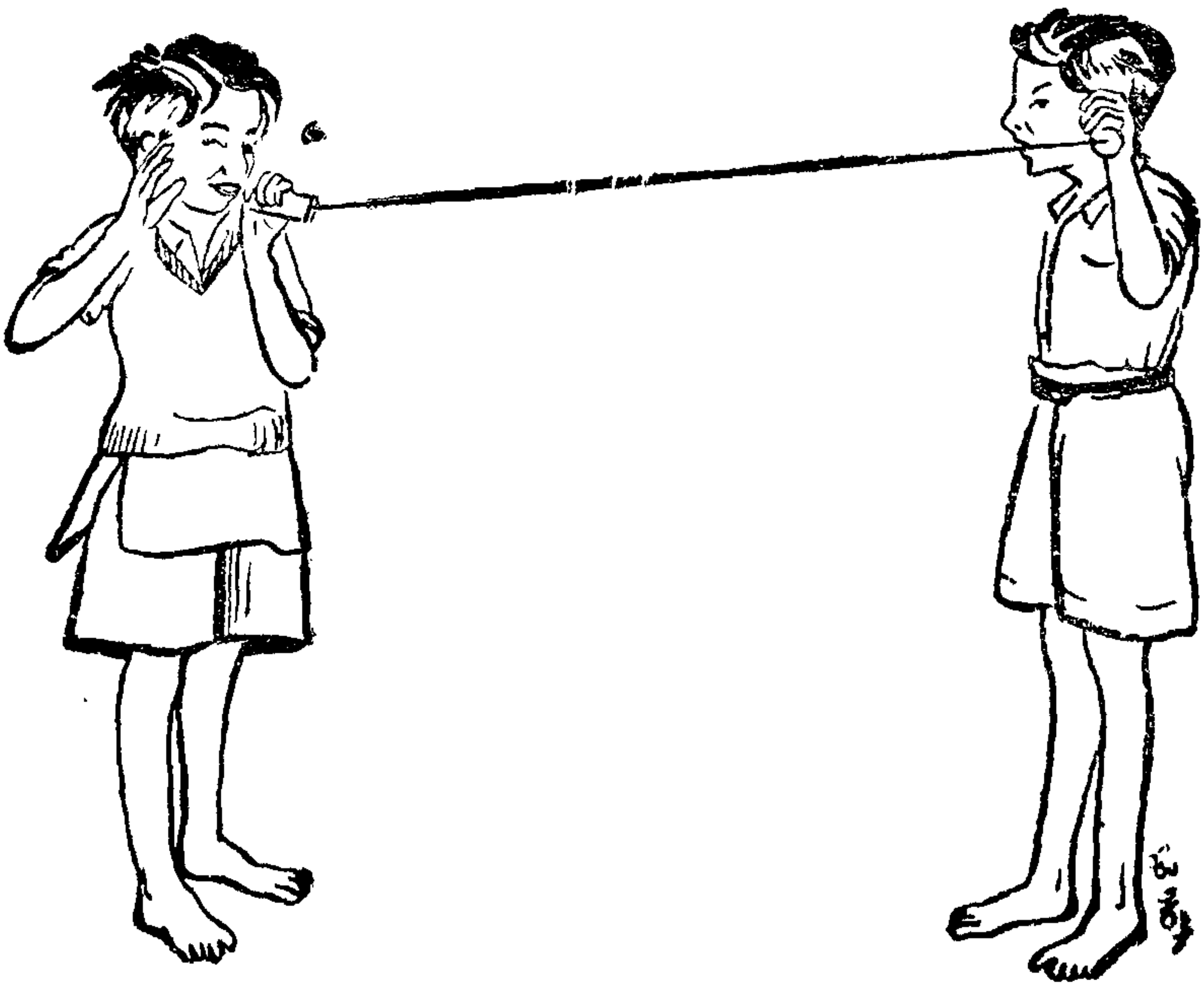
ನೆಟ್ಟುಗಾಗುತ್ತದೆಯೇ, ಅತ್ತೆಮ್ಮನೋರು ಸಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗುವ ಸಂಭವ ಉಂಟೇ, ಭಂಡಕೂಳು ಗಿಟ್ಟಿಸುತ್ತಾ ಕೂತಿರುವ ಭಾವವೈದುನಂಗೆ ಬಸ್ ಕಂಡಕ್ಕರ್ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಸಿಕ್ಕೀತೇ, ಇತ್ಯಾದಿ ತೋಚಿದ ತೊಡರುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಜ್ಯೋತಿಸಿಯ ಮರೆ ಹೋಗೋದು ಅನೇಕರ ಸಂಪ್ರದಾಯ !

ಒಂದು ಹುಡುಗನ ಜಾತಕದಲ್ಲಿ—ಸಿಂಹಾಸನಾರೋಹಣ ಅಂತ ಬರೆದಿತ್ತಂತೆ. ಸರಿ, ಅವನ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಖಂಡಿತ ಇವನು ಮುಂದೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷನಾಗೋನೇ ಅಂತ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದರು ! ಹುಡುಗನ ಏಳನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಉತ್ತರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಅವರ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ ಅಟದ ಸಿಂಹಾಸನವೊಂದನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಅದರಮೇಲೆ ಕೂತು ಚಡ್ಡಿ ಹರಿದು ಕೊಂಡಾಗಲೇ ಜಾತಕಫಲ ಸತ್ಯವಾದದ್ದು !

ಅಂತೂ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ, ಪ್ರಾರಬ್ಧದಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹಾಕಿ ಕೈಕೊಡವೋ ವಿಚಿತ್ರಸ್ವಭಾವ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿರೋದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ—ಹಣೇಬರಹಾನೇ !

— ಸುನಂದಮ್ಮ.

(ಎ. ಐ. ಆರ್. ಕೃಪೆಯಿಂದ)

ಮೇಷ್ಟರಿಗೆ ಪೂ ಬಂದು ಸುಸ್ತಂತೆ ಕಣೋ !

ಅಂದಿನಾ ದೇವರುಗಳು ಇಲ್ಲ

(ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಫರಂಗಿಯವರ ಪ್ರತಿಮೆಗಳನ್ನು ಕೀಳಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ)

ಅಂದಿನಾ ದೇವರುಗಳೆಲ್ಲ ಇಳಿಯುತ್ತಿಹರು
ಜಾನ್ ನಿಕಾಲ್ಸನ್ ಕ್ರೂರ ಟ್ರೇಲರಾದಿಗಳು
ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಅಳಿದ್ದ ಅಗ್ಗಳಿಕೆ ಹೋಗಿಹುದು
ನೆತ್ತರನು ಹರಿಸಿದ್ದ ದರ್ಪವಳಿದಿಹುದು.

ಮಳೆಯಿಂದ ಬಿಸಿಲಿಂದ ಹಕ್ಕಿ ಹಿಕ್ಕಿಗಳಿಂದ
ಹಗಲಿರುಳು ಕಡುನೊಂದು ಬೆಂದು ಬಳಲಿದರು
ಜನರ ಗೌರವವಿನ್ನು ತಮಗೆ ಸಲ್ಲವು ಎಂದು
ಮ್ಯಾಸಿಯಂ ಮೂಲೆಯನು ಸೇರುತಿಹರು.

ಬಿಳಿ ತೋಗಲ ಮೋಹದಲಿ ಬಾಯಿಬಾಯಿ ಬಿಡುತ್ತ
ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿದ ಭಕ್ತರಿಲ್ಲವಾಗಿಹರು
ಒಡಕು ಹೊಗಳಿಕೆಯಿಂದ ಅವರನೊಲಿಸುವ ರೋಗ
ಭಾರತದ ನಾಡಿಂದ ತೊಲಗಿಹೋಗಿಹುದು.

ಪಾದದಡಿ ತೆವಳುತ್ತ ನೀವೆ ದೇವರೆನ್ನುತ್ತ
ಕೃಪೆದೋರಿ ಕೃಪೆದೋರಿ ಎಂಬುದಿಲ್ಲಾಯ್ತು
ಗುಡುಗು ಗರ್ಜನೆ ಕೇಳಿ ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗುತ್ತ
ಕಾಪಾಡಿ ಕಾಪಾಡಿ ಎನುವ ಪರಿ ಪೋಯ್ತು.

ಪೋಪವರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇನ್ನಾರು ಬಂದವರೊ
ಥಿಲ್ಲಿಗರೇ ಹಳ್ಳಿಗರೊ ದೊಳ್ಳಿನವರೊ
ಆರನರಸುತ ತಂದು ಪೀಠವೇರಿಸಬೇಕೊ
ಪಕ್ಷಿವವಘಾತಕ್ಕೆ ನಿಲಿಸಬೇಕೊ !

ಇಲ್ಲದಿರೆ ಬೇರಾವ ಪ್ರತಿಮೆಗಳೆ ಬಾರವೊ
ಪೀಠವನೆ ಕಿತ್ತಿಸೆದು ಕೈತೊಳೆವರೊ
ಅಮೃತ ವಾಕ್ಯಗಳಿರುವ ಶಾಸನವ ನೆಡುತ್ತಲ್ಲಿ
ಮತ್ತೆ ಅವುಗಳ ಮರೆತು ಮಸಿ ಬಳೆವರೊ !

(ವಿ. ಸೀ. ಅವರ ಕ್ಷಮೆ ಬೇಡಿ)

— ರಾಮಿ.

ನಾನು ಮನ್ನಾಡೇ ಆಗಿದ್ದರೆ

ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹಾಕಲು ತ್ಯಾಗ, ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಭೋಗ, ಸಿಂಗಪುರದಿಂದ ಬಂದವನು ಉಗುಳಿದರೆ ರೋಗ, of course ಬೇಗಲ್ಲಾ ಬೇಗಲ್ಲಾ ರಾಗ.

‘ಚಲೇ ರಾಧೇರಾನೀ ಅಖಿಯೋಮೇ ಪಾನೀ’ ‘ಎಕಹಾನಿ ಹೈ ದಿಯೇಕಿ ಔರ್ ತುಘಾಕೀ’ ‘ದಿಲ್‌ಕೀ ಬಾತ್ ಸುನೋದಿಲ್‌ವಾಲಾ’ ‘ಮೆನೈದಿಲ್ ತುಝುಕೊ ದಿಯಾ’ ಹೇಳಿದವನು ನಾನಲ್ಲ.

ಅಮೋಘ ಅದ್ಭುತ ನೀಲಿಮಾಕಾಶ; ತರಣಿ, ಸೋಮನಂತೆ ಆನಂದದಾಯಕ ಹಸಿರುಹುಲ್ಲು. ಜುಳಜುಳನೆ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಹಳ್ಳ; ಶಾಖೋಪಶಾಖಾಭರಿತವಾದ ಪೀಪಿನುರ. ನಾಯಕ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ—ನಾಯಕಿ ಪೊದೆಯ ಹಿಂದೆ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಇವ್ವತ್ತೆಂಟು ಮಂದಿ ಗ್ರಾಮಸ್ತ್ರೀಯರು ಬರಿಕೊಡಗಳೊಡನೆ ಹಾಜರ್. ಹಿಂದೆಯೇ ಆರ್ಕೆಷ್ಟ್ರ ಬೊಗಳುತ್ತಾ ಹಾರುತ್ತಿದೆ—ಅದೃಶ್ಯವಾಗಿ. ‘ಪೀವಲ್ ರುಗಾಮೆ ಮೋರ ಅಂಗನಾ’. ನಾಯಕನ ಮುಸುಡಿ ಗಂಟೆಕ್ಕಿತು. ತೆರೆದ ದರಿದ್ರಬಾಯಿ. ಅದರೂ ಗಾನಸುಧೆ ಅಮೋಘವಾಗಿ ಹೊರವಂಟಿದೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ನೀವೆಲ್ಲ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿದಿರಿ. ನೀವು ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿದ ಹಾಡು ಹೇಳಿದವನು ನಾನಲ್ಲ. ಮನ್ನಾಡೇ.

ಮನ್ನಾಡೇಗೆ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಗಂಟಲು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಗಂಧರ್ವಾಂಶ ಪಡೆದುಬಂದ ಮಹಾನುಭಾವ ಅವನ ಗಾನ ಕಿವಿಗೆ ಅಮೃತಧಾರೆ. ಅದರೂ ಅವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಯಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವನು ನಾನಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಆಗ ನನ್ನ ಗಾನ ಸುಧೆ ನೀವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಸಿನಿಮಾ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸರುಗಳು, ಮ್ಯೂಸಿಕ್ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ನನ್ನ ಬಾಗಿಲು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾದಕವಾದ ನನ್ನ ಗೀತೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ತರುಣ ತರುಣಿಯರ ಹೃದಯವನ್ನು ಪಹರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅವನನ್ನು ಬೈದು ಫಲವೇನು. ಅವನ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಿಗೆ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೆದುಳಿಲ್ಲ. ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಮನ್ನಾಡೇ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಬೆಂದ ಬಿದಿಗೆ ಕಣ್ಣೆಲ್ಲಕ್ಕೂ, “ನೀನಾರು ಹೇಳುವೆಯೆ? ವಿಧಿಹತಕ ನಾನೊಬ್ಬ ಶಾಖೋಟಕ”

ನೀವು ಕೇಳಿರಿ—ಮಂತ್ರಿಸಿದರೆ ಮಾವಿನಕಾಯಿ ಉದುರಿತೇ? ಕಲ್ಲು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೊಡೆದರೂ, ಮರಹತ್ತಿ ಕಿತ್ತರೂ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ; ಏನು ಮಾಡಲಿ?

ಬೆಳಗಿನ ಜಾವಕ್ಕೆದ್ದು, ತ್ಯಾಗರಾಜ, ಬಿಥೋವನ್, ಡ್ರಿಟ್ರಿಟೆಯೋವ್ಕಿನ್, ಮನ್ನಾಡೇ, ಸೈಗಲ್ ಫೋಟೋಗಳಿಗೆ ಕಾಕಡಾರತಿಮಾಡಿ, ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಬಿಳೇ ಆರರ ಶೃತಿಯಿಟ್ಟು

ಸಾ — ಪಾ,

ಸಾಂ — ಪಾಂ,

ಸಅಆ — ಪಅಆಆಆ..... ∞

ಹೀಗೆ ಒದರಿದೇನೆ. ಮೆಣಸಿನಕಾಳು ಹಾಕಿ ಬಿಸಿಬಿಸಿ ಹಾಲು ಕುಡಿದಿದೇನೆ. ಒಂದೆ ಲಗದಸೊಪ್ಪಿನ ಚಟ್ಟಿ ತಿಂದಿದೇನೆ ಡಾಕ್ಟರಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ 'ಡಾ|| ಜವರಾಯರೇ, ಗಂಟಲು ಸರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ ಆಪರೇಷನ್‌ಮಾಡೀರಾ?' ಎಂದು ಗೋಗರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ.

ಸಂಕಟವಾದರೆ, ಸಂತೋಷವಾದರೆ, ಏಕಾಕಿತ್ವ ಘಟಿಸಿದರೆ, ಪ್ರೇಮೋದ್ಭವ ವಾದಾಗ, ವಿರಹೋತ್ಪತ್ತಿಯಾದಾಗ ಪಾಡು ತೋಡಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ಬಾಯಿ ತೆರೆದಾಗ ಪಾಡನ್ನು ತೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಜೈಗು, ಮನೆಯಿಂದ ಆಫೀಸು, ಗಲ್ಲಿಯಿಂದ ಕಳ್ಳಿಸಾಲು—ಬೊಗಳಿದ್ದೇನೆ. ಬೊಗಳುತ್ತಲೇ ಇದೇನೆ. ರಾಗ ಮಾತ್ರ ಬಂದಂತೆ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಶತ್ಯಗಳು, ಮಿತ್ರರು, ಮನೆಯವರು, ಮಠಸ್ಥರು ಎಲ್ಲಾ ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡಕೂಡಲೇ ದೂರಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಸಂಗೀತದಿಂದ ನಾನು ಪಡೆದಿರುವುದು ಇದೊಂದನ್ನೇ, ಯಾವ ಶೃತಿಯೂ, ಯಾವ ವಾಡ್ಯವೂ ನನಗಲ್ಲ ವಾದರೂ, ನನಗಪ್ಪುದೆಂದು ಬಗೆದಿದ್ದೇನೆ. ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿ ದೇನೆ. 'ಹೀನ ಸುಳಿ ಬೋಳಿಸಿದರೆ ಹೋದೀತೇ' ಎಂದು ನನ್ನ ಸಂಗೀತ ವಿರೋಧಿ ಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಸಂಗೀತ ಪ್ರವಾಹ ಅವರ ವಿರೋಧವನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿ ಮುಂದೆ ನುಗ್ಗುತ್ತಿದೆ.

ಕಳೆದ ಹೇವಿಳಂಬಿಯ ಯುಗಾದಿದಿವಸ ನಮ್ಮ ಬೀದಿಮೂಲೆಯ ನಂಜುಂಡಪ್ಪ ನನ್ನ ಗಾನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಕಣ್ಣುರಳಿಸಿ, ನಸುನಕ್ಕು. ನನ್ನ ಆಸೆ ಕುಡಿವರಿಯಿತು. ನನಗೆ ಕೊನೆಗೂ, ರಿಕಗ್ನಿಷ್ ಸಿಕ್ಕಿತಲ್ಲ. ಆಡ್ಯಾರ್ ಸಂಗೀತ ಸಭಾ ಮದ್ರಾಸಿನವರೇ ರೆಕಗ್ನಿಷ್‌ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ರೂಲ್ಸ್‌ಲಿದೆ? ನನ್ನಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಂಜುಂಡಪ್ಪನ ರೆಕಗ್ನಿಷ್ ಸಾಕೇ ಸಾಕು. ಅಂದಿನಿಂದ, ಬೀದಿಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗಂಟಲು ಕಟ್ಟಿಲ್ಲದೆ ಉರಿಯುವ ಪಂಜಿನಂತೆ ಅವ್ಯಾಹತವಾಗಿ ವೊರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಕರ್ಣಾಟಕ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನೀ, ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತಗಳಲ್ಲದೆ, ಸೈಗಲ್ ಓಪಿನಾಯರ್ ಸಿನಿಮಾ ಸಂಗೀತಗಳೂ ನನ್ನ ಕಂಠದಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದವು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಲಘುಸಂಗೀತವೂ ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಹರಿಯಿತು. ಮನ್ನಾಡೇ ಗೀತೆಗಳು 1:2 ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದ್ದವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ರಾಮದ್ವಾದಶಿಯ ದಿನ ಎದ್ದೆ. ಮನ್ನಾಡೇ ಪೋಟೋಕ್ಕೆ ದಶಾಂಗಂ ಗುಗ್ಗುಳಂ
ಧೂಪಂ ಮಾಡಿ ಉದ್ದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದೆ. ಹೊರಟೆ. ನನ್ನ ಭಕ್ತನ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಇಂದು
ಏನು ?

Take me to Town, my darling

Show me around

ಹೇಳಲೇ. ಬೇಡ. ಇಂದು ರಾಮದ್ವಾದಶಿ. ಒಂದು ಭಕ್ತಿಗೀತೆ ಇರಲಿ. ಹರಿ
ಕಾಂಭೋಜಿ ರಾಗ. ಮಟ್ಟಿತಾಳ.

ಬಿಡೆ ನಿನ್ನ ಪಾದವ ಬಿಂಕವಿದೇಕೋ—ಓ

ಕೊಡು ಮನದಿಷ್ಟವ ಕೋಪವಿದೇಕೋ

ಆ ಆ ಆ—ಬಿಡೇ—ಸರಿಗಮಪಧಾ—ಬಿಡೆ—ಏ—ಏ,

ನಂಜುಂಡಪ್ಪ ನನಗಾಗಿ ಕಾದುನಿಂತಿದ್ದ. ಅವನ ಮುಖ ಆನಂದಸಾಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು.
ಜುಟ್ಟು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಎದ್ದುನಿಂತಿತ್ತು. ಎಳೆನಗು ಮಿನುಗುತ್ತಿತ್ತು. ಗಾನಮಗ್ನ
ನಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೆ. ನಂಜುಂಡಪ್ಪ ಕೂಗಿದ—‘ಸ್ವಾಮೀ ನಿಲ್ಲಿ’.

ನಿಂತೆ. ಭಕ್ತ ಬಂದ. ಅವನ ಜನ್ಮ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿತ್ತು. ಧೋತ್ರ ಹಾಸಿದ
ನಡುಬೀದಿಯಲ್ಲಿ. ನನ್ನ ಕಾಲು ಹಿಡಿದು ದೀರ್ಘದಂಡ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿದ.

‘ಶತಮಾನಂ ಭವತಿ’ ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದೆ.

ನಂಜುಂಡಪ್ಪ ದೈನ್ಯದಿಂದ ‘ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬೇಡಿಕೆ’ ಎಂದ.

ನಾನು—ಮೈಸೆದಿಲ್ ತುರ್ಕುಕೊದಿಯಾ ಹೇಳಲೇ? ಚಲೇ ರಾಧೇರಾನೀ
ಆಗಲೇ? ಶ್ರೋತೃಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯಂತೆ.....

ನಂಜುಂಡಪ್ಪ—ನಿಜವೇ ಸ್ವಾಮಿ. ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮನ್ನಿಸುವಿರಾ?

ನಾನು—ಮೊದಲು ಕಾಲು ಬಿಡಿ. ಬೀದಿಯ ಜನಗಳೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸುತ್ತ ನೆರೆದಿ
ದಾರೆ

ನಂಜುಂಡಪ್ಪ—ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಲ್ಲಿಸುವೆನೆಂದು, ನಿಮ್ಮ ಗಂಟಲಿನಾಣೆ
ಹೇಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ, ಕಾಲುಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು—ನನ್ನ ಗಂಟಲಿನಾಣೆ, ನಿಮ್ಮ ಜುಟ್ಟಿನಾಣೆ, ಬಂದಿರುವ ವಸಂತದಾಣೆ,
ಕೋಗಿಲೆಯಾಣೆ ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ‘ಏಕಹಾನಿ ಹೈ ಆದರೂ, ಮದನ
ಮೋಹನ ಶ್ಯಾಮಸುಂದರವಾದರೂ, ಕೊನೆಗೆ ಏಹೈಬೊಂಬೈ ಮೆರಿಜಾ ಆದರೂ
ಚಿಂತೆಬೇಡ. ನಿಮ್ಮಿಚ್ಛೆಯಿದ್ದರೆ ‘ನೀನೆ ಎನ್ನ ಜೀವಾಧಾರ ಬಾ ಮೋಹನ’ ಹೇಳು
ತ್ತೇನೆ. ‘ಅಂಬದೇವೀ ಮೀನಾಕ್ಷಿಮುದಂ ದೇಹಿಮೇ ಸತತಂ’ಗೂ ಖೋತಾ ಇಲ್ಲ.
Rock’n Roll ಸ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೇನೆ. ಆದರೆ ರಿಹರ್ಸಲ್ ಬೇಕಾದರೆ
ಆಗಲಿ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತೇನೆ.

ನಂಜುಂಡಪ್ಪ—ನೀವು ಇನ್ನೆಲ್ಲಾದರೂ ಹೇಗಾದರೂ ಒದರಿದರೆ ನನ್ನ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಯಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಜೀವನದ ಅವ್ಯುತದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಸಂಗೀತದ ಹಾಲಾಹಲ ಬೆರಸಬೇಡಿ. ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಸರ್ವರೂ—(ಒಂದೇ ದನಿಯಿಂದ) ನಂಜುಂಡಪ್ಪನ ಅಭಿಲಾಷೆಯೇ ನಮ್ಮ ಅಭಿಲಾಷೆ. ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಬಡಬಡಿಕೆ ಇಂದೇ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಒಂದು ಕತ್ತೆ—(ಜೋರಾಗಿ ನಗುತ್ತಾ) Hear Hear.

ಭಯಂಕರ ಚಪ್ಪಾಳೆಯೊಂದಿಗೆ ನಾಟಕದ ತೆರೆ ಬಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ನುಗ್ಗಿದೆ. ಸಂಗೀತ ಬತ್ತಿಹೋಗಿತ್ತು ರೇಡಿಯೋದಲ್ಲಿ ಮನ್ನಾ ಡೇ ಸಂಗೀತ ಹೊರಬರುತ್ತಿತ್ತು. ನೊಂದ ಮನದಿಂದ ನಾನು ಮೌನವಾಗಿ 'ಓದೂರ್ ಕೇ ಮುಸಾಫಿರ್, ಹಂಕೋಬಿ ಸಾಥಲೇಲೇ, ಹಂರಹ ಗಯೇ ಅಕೇಲೇ' ಎಂದು ಹಾಡಿಕೊಂಡೆ ಸಂಗೀತದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅದೊಂದು ಅದ್ಭುತ ನಿಮಿಷ! ರಕ್ತರಹಿತ ಕ್ರಾಂತಿ!

ಮೌನಗಾಯನ ಆರಂಭವಾಡಿದೆ ನಾನು. ಶೃತಗಾನಮುಭಿರಾಮಂ ಆದೊಡೆ, ಅಶೃತಗಾನಮುಭಿರಾಮತರಂ. ಲೋಕಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಗೀತೆ ಬೇಡವಾದರೆ ನನಗೆ ಬೇಡವೇ? ಕಲೆಗಾಗಿ ಕಲೆ. At any cost ಕಲಾಸೇವೆ ಮುಂದುವರಿಯಲೇಬೇಕು.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನ ನಿಂತ ಶೃತಿ ಅಲುಗಲಾರಂಭಿಸಿದೆ ಕಡಲೆ ಮೇಲಕ್ಕೇರಿದೆ. ಬೇಳೆ ಗಗನಮುಟ್ಟಿದೆ. ಸಕ್ಕರೆ ಕೈಮೀರಿಹೋಯ್ತು. ಕುಪ್ಪಳಿಸಿದ ರೇಟುಗಳು ಅಪ್ಪಳಿಸುವ ಭಯದಿಂದ ಬೆಲ್ಲದಧಿಸತಿ, ಕಡ್ಲೆಬೇಳೆರಾಜ, ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ನಿದ್ರೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೆಂಡಿರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮರೆತು, ಭಟೆಂಡಾ, ಅಮೃತಸರ, ಮೊರೆನಾಗಳಿಗೆ ಅವರು ಟ್ರಂಕ್ ಕಾಲ್ ಹಚ್ಚಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಆಪ್ತಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾದ ನನಗೆ ಮಂಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬಿದ್ದಿರುವ ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಅಮೃತಸರಕ್ಕೆ ಟ್ರಂಕ್ ಕಾಲ್ ಬುಕ್ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು, ಬಜಾರಿಗೆ ಹೋದರು ಬೆಲ್ಲದಧಿಸತಿಗಳು. 'ಎಳುವರೆ ಆದರೆ ಒಂದು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಗೀನು ಖರೀದಿಮಾಡು' ಎಂದು ಹೊರಟು ನಿಂತವರು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರು.

“ಎಂಥ ಎಳುವರೆ? ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಗೀನು ಏನನ್ನು ಖರೀದಿಮಾಡಲೆ” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳದ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರು.

ಹೊರಗೆ ಬಿಸಿಲು. ಮೇಲೆ ಫ್ಯಾನ್ ಮುಂದಿರುವ ಟೀಬಲ್ಲಿನವೇಲೆ ಚಿಮುಕಿಸಿರುವ ಡಿಡಿಟಿ ತಿಂದು ನೋಣಗಳು ಉಬ್ಬುತ್ತಿವೆ ಆದರೆ.....

ಕಬ್ಬನ್ ಪಾರ್ಕ್ ನಂದನದಂತೆ ಸುಂದರವಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲೊಂದು ಲತಾಕುಂಜ. ಸ್ಕೂಟರುಗಳ ದೂರದ ಗುಟುರು ; ದುಂಬಿಯ ರೈಂಕಾರ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕನಸಿನಧಿದೇವತೆ ಬಂದಳು ಮೈತಳೆದು. ಓ ಸಖಿ ಬಾ ನಾ ಸುಖಿ ನೀನೆನ್ನ ನರಸಿ ಬಂದೆ, ಅಲೆದಾಡುವ ಜೀವವಿದಕೆ ನೆಲೆಯನೊಂದ ತಂದೆ. ಆದರವಳು ಪ್ರಣಯ ಕುಪಿತಳಾದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಆಗ ನಾನು ಸಂಗೀತಾರಂಭವಾಡಿದೆ.

ಛೋಡ್ ಕೆ ಬಚೆಪನ್ ಕೆ ಏರಂಗರಲಿಯಾ

ಛೋಡ್ ಕೆ ಗೋಕುಲ್ ಕೆ ಏ ಕುಂಜಗಲಿಯಾ

ಮೌನಗಾಯನ ತೆರೆತೆರೆಯಾಗಿ ಆಗಸವನ್ನಾವರಿಸಿತು. ಪ್ರೇಯಸಿ ಮಂತ್ರ ಮುಗ್ಧಳಾಗಿ ಆಲಿಸಿದಳು. ವನದೇವತೆಯರು ಶಹಭಾಸ್ ಎಂದರು. ಮನ್ನಾಡೇ ಆಗಸದಿಂದಿಳಿದು 'ಇಂದು ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಮೀರಿಸಿದೆ. ಗುಣಕ್ಕೆ ಮತ್ಸರವೇ' ಎಂದ. ನಾನು ಕೀರ್ತಿಕಾಮನಲ್ಲ ನನಗೆ ಬೇಕಾದುದು ಕಲಾರಾಧನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ ಆನಂದದಿಂದ ನನ್ನ ಶಾರೀರ ಇನ್ನೂ ಮಧುರವಾಯ್ತು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಟೆಲಿಫೋನು ಗಂಟೆ ಟ್ರಿಂ ಟ್ರಿಂ ಟ್ರಿಂ ಟ್ರಿಂ ಎಂತು. ನಾನು ಮೌನ ಗಾಯನ ಮುಂದುವರಿಸಿದೆ.

ಛೋಡ್ ಕೆ ಮೋಹಕೆ ಮೀರೀ ಮುರಲಿಯಾ

ಆನಂದ ಭರದಲ್ಲಿ ಸಿಗರೇಟು ಹಚ್ಚಿದೆ. ಎಡಗೈ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾತ ರಿಸೀವರನ್ನು ಕಿವಿಯ ಬಳಿಗೊಯ್ದಿತ್ತು. ಬಲಗೈ ವೇಲಕ್ಕೆತ್ತಿ ಬಾಯ್ತೆರೆದು ಕೊರಲು ಕೊಂಕಿಸಿದೆ.

“ಬಾತ್ ಕರ್ನೇವಾಲಾ ಡೂಂಗರ್ನಿದಾಸ್ ಅಮೃತ್ಸರ್ವಾಲಾ ತುಂಕೋಣ್” ಎಂದಿತು ರಿಸೀವರು.

ನಾನು ಕೇವಲ ತಿರಸ್ಕಾರಭಾವವನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ. ವೃಣ್ಮಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ನನಗೆ ಬಿಡುವಿಲ್ಲ.

‘ಅನ್ನೆ ಮೋಹನ್ ಕೆ ಮುಖಡಾ.....’

ತಲೆಯಮೇಲೆ ಜೋರಾದ ಏಟು ಬಿತ್ತು. ಗಾನಕಲೆಯ ಆನಂದಮಯ ಕೋಶದಿಂದ, ಹಸಿಕಡಲೆಯ ಕೋಶಕ್ಕೆ ತಂದ, ನನಗೆ ಬಿದ್ದ ಈ ಏಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರು ಬೆಲ್ಲದಧಿಪತಿ ಕಡಲೆಬೇಳೆರಾಜ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು.

“ಏನು ರಾಯ್ತೇ ಕೆವ್ಯಾಗೆ ತಿರ್ಕ್ಕಾ ಮುರ್ಕ್ಕಾ ರಿಸೀವ್ರು ಹಿಡ್ಡು ಕೈ ಮ್ಯಾಗೆತ್ತಿ, ಸಿಗರೇಟು ಸೇದ್ತಾ, ಸದ್ದಿಲ್ದ ಸಂಗೀತ ಹೇಳ್ತೀರಲ್ಲ ನಿಮ್ಮಲೆ ಬರೊಬ್ಬರಿ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಆತು” ಎಂದರವರು.

ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸೀಸನ್ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ನನ್ನ ಕಲಾರಾಧನೆಗೆ ಪೂರ್ಣ ವಿರಾಮ. ವಸಂತಕಾಲ ಮುಗಿಯಿತು.

Where are the songs of spring—
Where are they ?

— ಅ. ರಾ. ಸೇ.

—0—

ಔಷಧಿ ಸಿಗುಲ್ಲ ಅಂತ ಕಾಳಜಿ ಪಡಬೇಡಿ ಡಾಕ್ಟರೇ. ಸಾಕಷ್ಟು ಕುಸ್ಪಿಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.
ಸಿಂಗಪೂರ್ ಪುಲ್ಲ ಮಂಗಮಾಯವಾಗಿಬಿಡುತ್ತೆ !

ಫ್ಲೊ ಒಡಿದ ಬೀಟೀಎಸ್

ಸಿಂಗಪುರಂದದಿ ಬೀಸಿದ ಫ್ಲೊಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಡುಗಿತು. ಆಫೀಸರುಗಳು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೇರಿದರು, ಹಾದಿಗರನ್ನು ಐಸೋಲೇಷನ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಎಳೆದರು ಎಂಜೀಟಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ತಾವು ಉರುಳುವವರೆಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಅಲೆದು ಮನೆಗೆ ಔಷಧಿ ಒದಗಿಸಿದರು, ಮಾಣಿಗಳು ಮೂಲೆಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದರು, ಹಜಾಮರು ಕತ್ತಿ ಬಿಸುಟು ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದರು. ಅಲ್ಲವೇ? ಹಾಗೆಯೇ ಬೀಟೀಎಸ್ ನ ಕೆಲಸಗಾರರೂ ಈ ಗಾಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರು. ಸಿಕ್ಕಿ ತರಗೆಲೆಗಳಂತೆ ಅವರೂ ಹಾಸಿಗೆಗಳಿಗೆ ಚಾವೆಗಳಿಗೆ ಉದುರಿದರು.

ನಗರದ ಈ ವಾಹನವೈಚಿತ್ರ್ಯದ ಕಟ್ಟಾಳುಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಈ ಪೆಟ್ಟು ತಗುಲಿ ದರೆ ಮಹಾಜನರನ್ನು ಅದು ತಾಕದೆ ಇರುತ್ತದೆಯೇ? .... ತಾಕಿತು. ತಾಕಿ, ಏನೇನೂ ಕೂಡ ಆಯಿತು.

ಆಗಾಗ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾದಮೇಲಾದರೂ ದೂರದಲ್ಲಿ ಗುಟುರಿ, ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಅಪಬೀಟೀಎಸ್ ಶಬ್ದದೊಡನೆ ಆ ಬಸ್ ನಿಂತಾಗ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಅವರೂಪ ಹಿತವೂ ಈಗ ಮರೆಯಾಯಿತು. ಜನ ಕಾದು ಕಾದು ರೇಗಿ ಕೆರಳಿ ಒಳಗೇ ಕುದಿದರು. ಕೆಲವರು ಕಾದು, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮೈ ಕೂಡ ಕಾದು ಕುದಿದು ಆರಿ ಬೆವರುವವರೆಗೂ ನಿಂತೇ ಇದ್ದರು. ನಿಂತು ಬೇಸತ್ತರು. ಅನೇಕರು ಸತ್ತರು—ಎಂದರೆ ಅವರಿವರು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಜ್ವರದಿಂದ ಕುಸಿದ ಅವರನ್ನು ಹೊತ್ತು ವಾಸಸ್ ಮನೆಗೆ ಸಾಗಿಸಿದರು.

ಮಹಾಜನಗಳ ಈ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬೀಟೀಎಸ್ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ನಾವು ಬೈಯುವುದೇ? ಏಕೆಂದರೆ, ಪಾಪ, ಅವರೂ ನರಳಿದರು.... ....ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಕಂಡಕ್ಕರು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕುಸಿದಾಗ ಡ್ರೈವರು ದಾರಿಯ ಚಾಚು ಕೈಗಳೊಂದನ್ನೂ ಗಮನಿಸದೆ ಒಂದೇಸಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಕಡೆಗಾದರೂ ಗುರಿಮುಟ್ಟಿದ್ದು ಶ್ಲಾಘ್ಯವಲ್ಲವೇ? ಕಂಡಕ್ಕರೋ, ಒಡನೆಯೇ ಧಡಧಡನೆ ಇಳಿದು ನಡೆದೇನೋ ನೆಲಹಿಡಿದೇನೋ ಎನ್ನುತ್ತಲೇ ಮನೆಸೇರಿ ಬೆಚ್ಚಗೆ ಹೊದ್ದು ಮಲಗದೆ ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಿಯಾನು! .... ಡ್ರೈವರಿಗೇ ಫ್ಲೊ ಮಾರ್ಗಮಧ್ಯೆ ಅಡರಿದಾಗ ಬಸ್ಸು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೇ ನಿಂತು ಡ್ರೈವರ್ ಇಳಿದು ನಡೆದು ಗೂಡು ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ ಬಸ್ ನಂಬಿ ಕೂತವರು ಅವನನ್ನು ಏನೆಂದು ಬೈದಾರು?

....ಇಷ್ಟಾದರೂ ಜನಸೇವಾನಿರತ ಬೀಟೀಎಸ್ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಆಗೀಗ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡಾದರೂ ಎಲ್ಲ ರೂಟುಗಳಲ್ಲೂ ಆ ನೀಲಿ ಬಸ್ಸು ಗುಟುರಿತು. ಇದರ ಮರ್ಮ ಏನೆನ್ನುತ್ತೀರಿ? ದೈವಕೃಪೆ ಬಿದ್ದು ಇನ್ನೂ ಉರುಳದೆ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗಗಳ ಬೀಟೀಎಸ್ ಮಂದಿಯೂ ಕಂಡಕ್ಕರುಗಳಾಗಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಕೆಲವರು ದೈವರುಗಳೂ ಆದರಂತೆ!

ದೈವರು ಕಂಡಕ್ಕರಾದಾಗ ಯಾರಾದರೂ 'ನಿಲ್ಲಿಸಿ' ಅಂದರೆ, 'ಸ್ವಾಪ್' ಅಂತ ಅವನೇನೋ ಕೂಗಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಆದಮೇಲೆ ರೈಟ್ ಅನ್ನು ಬೇಕು ಅಂತ ಅವನಿಗೆ ಹೂಳೆಯುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. 'ಸ್ವಾಮೀ ಕಂಡಕ್ಕರೇ, ಇದೇನು ದೈವರಿಗೆ ಫ್ಲೂ ಬಂತೇ?' ಒಸ್ಸು ಅಲ್ಲಾಡುತ್ತಾನೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ' ಅಂತ ಯಾರಾದರೂ ಅಂದಾಗ, 'ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ—ಎಲ್ಲಿ ಹಾಳಾದ್ದು ಎರಡು ಬೆಲ್ಲು ಆಗ್ಲೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ—ಅಂತ ನಾನೂ ಮುತ್ತಬುಟ್ಟು ಕಾದ್ದುಟ್ಟೆ' ಅಂದು 'ರೈಟ್' ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದ. ಪಾಪ! ಆ ಜನ್ಮಕ್ಕಂಟಿದ್ದು ದೈವರ್‌ಗಿರಿ....ಇಸ್ರೇಲ್‌ಗಳು ಕಂಡಕ್ಕರಾದಾಗ ಪ್ರತಿ TIPನಲ್ಲೂ ತಾನೇ ಛಂಗನೆ ಇಳಿದು ಪುನಃ ಹತ್ತಿ ಆ ತಗಡಿನ ತಟ್ಟೆ ಹುಡುಕಿ ತನ್ನ ತಪ್ಪು ತಾನೇ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಕೆರಳಿದಮೇಲೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗಿ ಬೆಪ್ಪಾದಾಗಲೇ ರೈಟ್ ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದ, ಇಸ್ರೇಲ್‌ಗಳು ಪಾಪ!

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಫ್ಲೂ ಹೊಡೆದು ಅಳಿದುಳಿದ ಕೆಲವು ಮಹಾಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವೇ ಆಯಿತು ಅನ್ನಿ ಆಕಾಶವೋ ರಸ್ತೆಯ ತುದಿಯೋ ಕಾಲಹೆಬ್ಬೆರಳೋ ನೋಡುತ್ತ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಕಾದು ಕಾದೇ ವಯಸ್ಸಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ ಅಂತ ಕೆಲವರಿಗಾದರೂ ಅನ್ನಿ ಸಿತು. ಅವರು ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ ನಡೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಅಂತೂ ಫ್ಲೂ ದಯೆಯಿಂದ ಈ ಜಾತಿಯ ಬಸ್ಸನ್ನೇ ನಂಬಿದ್ದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗರ ಆರೋಗ್ಯ ಕುದುರಿ, ಅವರು ನೆಟ್ಟಗಾದರು.

— ಎಚ್‌ಕೇಚಂ.

— ಒಗಟುಗಳು —

ಕಾಲಿಲ್ಲದೆ ಹರಿಗು ತೋಳಿಲ್ಲದೆ ಹೊರುಗು
ನಾಲಗಿಲ್ಲದೆ ಉಲಿಯುವುದು, ಕವಿಕುಲದ
ಮೇಲುಗಳು ವೇಳಿ, ಸರ್ವಜ್ಞ.

(ಸ್ತೀಡರು)

*

ಕಾರುಂಟು ನಡೆಯದದು ; ಮಾಲೆಯನು ಹೊತ್ತಿಹುದು ;
ಹಿಂಬಾಲಕರ ತಂಡ ಸುತ್ತಿಹುದು ; ಕವಿಗಳಲಿ
ಬಾಲರಿದ ವೇಳಿ, ಸರ್ವಜ್ಞ.

(ಲೀಡರು)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 XX ಪ್ರಣೇಶ ಪ್ರಸಂಗ XX
 XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
 (ಅಣುಬಾಂಬಿನಿಂದ ಹುರಿಗಾಳಿನ ಅಭಾವ)

ಅಣುಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಅನೇಕ ಅನಾಹುತಗಳ ಕುರಿತು ಲೋಕವೆಲ್ಲ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಣುಬಾಂಬುಗಳ ಕುರಿತು ತಲೆಕಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ ಪ್ರಣೇಶ ಅಂತಹ ಒಂದು minor-very minor—ಫಜೀತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ರಾತ್ರಿ ಊಟ ಮುಗಿಸಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತಿದ್ದೆವು. ಗೌರತ್ತೆ ಅಡಿಗೆಕೋಣೆಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ವಚನ ಭಾರತ ಓದುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿ' ದೀಪದಡಿಯಲ್ಲಿ ಓದಿದರೆ ಪುಣ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಕುರುಡು ದೀಪದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲೇ, ಪಾಪ, ತಡವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರಳಾ ತನ್ನ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹಿಂದಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಲೇಖನವೊಂದನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆಳಸಲು ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದ್ದಳು. ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸೊಗಸಾಗಿ ನಾಲ್ಕುಮಾತು ಬಯ್ಯುವುದುಕೂಡ ಆಕೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ; ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ! ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಟ್ಯೂನ್‌ಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿ ಸಿನಿಮಾದವರು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ತಮಿಳರು ಕದ್ದು, ತಮಿಳರಿಂದ ಕನ್ನಡದವರು ತಸ್ಕರಿಸಿ ಬರುವಾಗ ಆಗುವ ಅನಾಹುತವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಮ್ಮ ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದರೂ ಆಕೆಯಮೇಲೆ ಅದು ಯಾವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನೂ ಬೀರಿದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಇತ್ತ ಪ್ರಣೇಶ ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ, ನಾನೊಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ. ಆತ ಇಡೀ ಭೂಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಆದಿಶೇಷನ ಮುಖ (ಹ್ಯಾಗಿರುತ್ತೋ ಅದು!) ಮಾಡಿಕೊಂಡು—ಅಂದರೆ ಚಲು ಸೀರಿಯಸ್ಸಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು 'ನವದುಂದುಭಿ'ಗೆ ಏನನ್ನೋ ಗೀಚುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅಂತೂ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನಿಶ್ಯಬ್ದ ಎಲ್ಲವೂ ಗಂಭೀರ. ನಾನೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕುಳಿತು ನವದುಂದುಭಿಗೆ ವಿಮರ್ಶೆಗೆಂದು ಬಂದ ಗ್ರಂಥಗಳಮೇಲೆ ನನ್ನ ಹುರಿಗಾಳಿನ ತಟ್ಟೆಯನ್ನಿಟ್ಟಂಥವನಾಗಿ, ಒಂದೊಂದೇ ಕಾಳನ್ನು ಬಾಯಿಗೆಸೆಯುತ್ತಾ, ಅಲ್ಲಿನ ಮೌನವನ್ನು ಕದಡತೊಡಗಿದೆ. ಇಲೆಕ್ಟ್ರನ್, ನಯಾವೈಸಾ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಕೋಲಾಹಲ ಮುಗಿದು ಒಂದಿಷ್ಟು ನೆಮ್ಮದಿಯುಂಟಾದ ಆ ವಾತಾವರಣ ಹಿತವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರಣೇಶ ನೊಡನೆ ಕಳೆದ ಹಿಂದಿನ ದಿನಗಳ ನೆನಪಾಯಿತು. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸುದ್ದಿಯ ಚೂರಿನ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಚುಚ್ಚಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಕಾಲ

ಹೋಯಿತು. ಈಗ ಪ್ರಾಣೇಶ ತಾನೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಹಾಗೆ 'ಪ್ರಬುದ್ಧ'ನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅದರೂ ಆ ವರಸೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ? ಹೀಗೆ ಏನೇನೋ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಗ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುರಿಗಾಳು ಖಾಲಿಯಾಯಿತು. ನೆಟ್ಟಗೆ ಪ್ರಾಣೇಶನ ಕೋಣೆಗೆ ನಡೆದ.

ಅಲ್ಲಿ ಅವನ ಹುರಿಗಾಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇತ್ತು. ಪುಣ್ಯಾತ್ಮ ಮುಟ್ಟಿ ಕೂಡ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನನ್ನೊಮ್ಮೆ ದಿಟ್ಟಿಸಿನೋಡಿದೆ. ಅದರೂ ಮಾತನಾಡಲಾರ. ಮುಖ ಮತ್ತಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಯಿತು. ಪೇನದ ತುದಿ ಪರ್ತಿನ ಕಾಲರಿಗೆ ತಗುಲಿ ಮಸಿಯ ಚೆತ್ತಾರ ಬಿಡಿಸಿದರೂ ಇವನಿಗೆ ಅದರ ಪರಿವೆಯಿಲ್ಲ "ಏನಯ್ಯ ಅಂಥ ಮಹಾವಿಷಯ ಯೋಚನೆಮಾಡ್ತಿದೀಯ?" ಎಂದು ಅವನ ಕೈಯಿಂದ ಪೇನ ಕಸಿದು ಕೆಳಗಿಡುತ್ತಾ ಕೇಳಿದೆ. "ಕಾಲರೆಲ್ಲ ಮಸಿ ನೋಡು" ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿದರೂ ಕೂಡ "ಇರಲಿ ಬಿಡಪ್ಪ" ಅಂತಾನೆ ಭೂಷ. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ "ಮೊನ್ನೆ ಹೈಡ್ರೋಜಿನ್ ಬಾಂಬು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರಲ್ಲ ಬ್ರಿಟಿಷರು-ಅ ದ್ವೀಪದ ಹೆಸರು ಯಾವುದು?" — ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ. ಪ್ರಶ್ನೆಯೇನು, ಚಿಕ್ಕ ಬಾಂಬು!

"ಕ್ರಿಸ್ತನ ದ್ವೀಪದಮೇಲೋ ಎಲ್ಲೋ ಹಾಕಿದರಂತೆ ಹೋಗಲಿಬಿಡು, ಅದು ಅವರ ಕರ್ಮ ಅಂತಿಟ್ಟುಕೊ, ನೀನು ಯಾತಕ್ಕೆ ತಲೆಕಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ? ಹುರಿಗಾಳೂ ಹೀಗೇ ಬಿಟ್ಟಿದೀಯಲ್ಲ" ಎನ್ನುತ್ತಾ ನಾನು ಅವನ ತಟ್ಟೆಗೆ ಕೈಹಾಕಿದೆ.

"ಲೋಕ ಮುಳುಗೋದರಲ್ಲಿದೆ ಈ ಆಟಂ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ; ನಿನಗೆ ಈ ಹಾಳು ತಿಂಡಿ ಚಿಂತೆ... ಅಂದಹಾಗೆ ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿ... ಆ ರಸೆಲ್ ಕೊಟ್ಟ ಹೇಳಿಕೆಯಿದೆಯಲ್ಲ"

"ಏನಂತ? ತಾನು ಐದನೇಸಲ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತೇನಂತಲೆ?"

"ಢೂ, ಬಿಡಯ್ಯ ನಿನ್ನ ತವಣಾಷೆ....ಅಟಾಂ ಶಸ್ತ್ರಗಳ ಪ್ರಯೋಗದ ಕುರಿತು ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಏನೋ ಹೇಳಿದರಲ್ಲ ಆ ಕಟಿಂಗ್ ಕೊಂಚ ತೆಗೆದಿಟ್ಟುಬಿಡಪ್ಪ"

"ಯಾತಕ್ಕೆ ಇವೆಲ್ಲ ರಾಧಾಂತ? ಆಟಂಬಾಂಬಿನ ಕುರಿತು ಜಗತ್ತಿಗೆ ನೀನು ನಿನ್ನ 'ನವದುಂದುಭಿ'ಲಿ ತಿಳಿಸಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ್ದೇನಿಲ್ಲ ಯಾರನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಕೇಳು, ಮಾರುದ್ದ ಲೆಕ್ಕರು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ತಿಂಗ್ರಯ್ಯನ ಅಂಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಆತ ಆಟಂ ಸಮಾಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಾ ಒಂದು ಬೋರುಮಾಡಿದ ನೋಡು...."

"ಅದರೂ ಲೋಕದ ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕೈಲಾದ್ದು ನಾವು ಮಾಡಲೇಬೇಕು ನೋಡು —"

"ನನ್ನ ಕೈಲಾಗುವುದು ಇಷ್ಟೇ ಕಣಯ್ಯ. ನಾನೇನು ಆಟಂಬಾಂಬು ಮಾಡೋದಕ್ಕೆ ಹೋಗೋದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಮ್ಮೆಗೆ ಮಾಡಿದರೂ ಅದನ್ನ ಯಾರಮೇಲೂ ಎಸೆಯೋದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ 'ಪೀಸಿಗಾಗಿಯೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇನೆ"

ಆಸ್ಪರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣೇಶನ ಬಿಗಿದ ಮುಖ ಸಡಿಲಾಗಿ ಒಂದು ಹದಕ್ಕೆ ಬಂತು. “ಹೌದು ಹೌದು ಆಟಂ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೇನೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರೋದು. ಪೀಸಿಗೆ ಪೀಸಿಗೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಆ eternal peace ತರ್ತಾರೆ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ—ಅಷ್ಟೆ ; ಅದಕ್ಕೇನೇ ಈ ಸಲ ‘ನವದುಂದುಭಿ’ಯಲ್ಲಿ ಈ open letter ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕೆಂದಿ ದ್ದೇನೆ”.

“ಎಂಥಾ ಓಪನ್ ಲೆಟರ್‌ಪ್ಪ ಅದು?”

“ಆಟಂ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ದ್ವೇಷಿಸಿ ಕಣೋ”

“ಭೇಷ್ ! ‘ನವದುಂದುಭಿ’ಯಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ, ನಿನ್ನ ಓಪನ್ ಲೆಟರಿರೋ ದನ್ನು ಓದಿ ಪಾಪ ಧರಧರಧರಾಂತ ನಡುಗಿ ಆ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ತಂದು ಪ್ರಾಣೇಶನ ಪಾದಕಮಲಕ್ಕರ್ಪಿಸದಿರುತ್ತಾರೆಯೇ? ಭೇಷ್ !”

“ಹಾಗಲ್ಲ ಕಣೋ, ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರೆಂದಮೇಲೆ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮಗಿದೆ....”

“ಅಯ್ಯೋ, ಅದನ್ನು ಸಾವಿರದೊಂಟನೇ ಸಲ ನೀನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರೋದು. ಆ ಮಾತು ಬಿಡು. ಸದ್ಯ ಆ ಬೆಟ್ಟದಮೇಲಿನ ಬಸವ ಗೊತ್ತೇ?”

“ಬಸವ? ಹೌದು ಗುಡಿ ಮುಂದಿದೆ; ಕಲ್ಲಿನದು”

“ಗೊತ್ತುತಾನೆ? ಹೋಗು—ಅದರ ಬಾಲ ಹಿಡಿದು ತಿರಿಚು. ಆಟಂಬಾಂಬು ಹಿಡಿದು ಹುಯಿಲೆಬ್ಬಿಸುವ ತುಂಟರೆಲ್ಲ ನಾಶವಾಗಿಹೋಗುತ್ತಾರೆ”

“ಅಯ್ಯೋ ತಲೆ ಸಿಡಿದು ಹೋಗ್ತಾ ಇದೆ. ಏನದು ನೀನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರೋದು”

“ಗಾಬರಿಯಾಗಬೇಡ. ಹೇಳ್ತೀನಿ ಕೇಳು. ವಿಶ್ವಶಾಂತಿಗೆ ಅದು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾರ್ಗ. ಬಸವನ ಬಾಲ ತಿರಿಚಿ ಆತ ಏನಾದರೂ ಎದ್ದುಬಿಟ್ಟು ನೆಗದಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಪರಮೇಶ್ವರ ಕೂಡ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ತನ್ನ ಹಣೆಗಣ್ಣಿಂದ ಆಟಂಬಾಂಬಿಗರನ್ನು ಸುಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಕ್ಷೇಮವುಂಟುಮಾಡಿಯಾನು”

“ಧೂ ಹುಚ್ಚು ಹುಚ್ಚು”

“ನವದುಂದುಭಿಯಲ್ಲಿ open letter ಪ್ರಕಟಿಸಿ ದಲ್ಲೇಶಾದಿಗಳನ್ನು ಹದಕ್ಕೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಹುಚ್ಚೆ? ಎಂದು ಅರ್ಧ ಖಾಲಿಯಾದ ಹುರಿಗಳಿನ ತಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕೈಯಿಕ್ಕಿದೆ ಪ್ರಾಣೇಶ ತಟ್ಟೆಯನ್ನೆಳೆದು ಅಚಿಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡ.

ಆಸ್ಪರಲ್ಲಿ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಳು. “ಮುಗಿತೇನಮ್ಮ ನಿನ್ನ ಲೇಖನ” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ.

“ಓಹೋ! ‘ಆಟಂ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀ’ ಅಂತ ಶೀರ್ಷಿಕೆ.”

“ಅವೆರಡಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಏನಿದೆ? ಎರಡೂ, ವಿನಾಶಕ್ಕೆ ದಾರಿ” ಎಂದ ಪ್ರಾಣೇಶ.

“ಓಹೋ ಹಾಗೇನು? ಆದರೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳೋದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವೆರಡೂ ಸುಖ ಶಾಂತಿ ಸಮೃದ್ಧಿಗಳಿಗೆ ದಾರಿಯಾದಾವು” ಎನ್ನುತ್ತಾ ತಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹುರಿಗಾಳ ನ್ನೆಲ್ಲ ಕೈಗೆ ಸುರುವಿಕೊಂಡಳು. ಆಕೆಯ ಮಂಗಮುಷ್ಠಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಣೇಶನಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಳನ್ನೂ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳಲಾಗದೆ ಅವನು ಖಾಲಿ ತಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಗೌರತ್ತಿಗೆ ಶರಣುಹೋದ ಆದರೆ ಅಲ್ಲ ಸ್ಟಾಕ್ ಮಾಗಿದಿತ್ತು.

“ಕಂಡೆಯೂ ಆಟಂಬಾಂಬಿನಿಂದಾದ ಅನಾಕುತ?” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಖಾಲಿ ತಟ್ಟೆ ಬಾರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದ ಪ್ರಾಣೇಶ.

“ಏನು ಸಮಾಚಾರ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ.

“ಹುರಿಗಾಳಿನ ಅಭಾವ!”

“ಹಾಗಾಗಬೇಕು”—ಎಂದು ಉಳಿದಿದ್ದ ಮೂರು ಕಾಳನ್ನೂ ಕನಿಕರದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಳು ಹೆಂಡತಿ.

— ರಾಮಿ.

ನಾಳೆ “Flu” ಬಂದುದಿಡುತ್ತೋ ಏನೋ! ಇನತ್ತೇ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ಕಣ್ರೇ!!

★ ಕವಿ ಎತ್ತಸಾಗಿದ್ದಾನೆ? ★

ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೆ ಬರೆವ ಚಪಲ

ವೇನ ಹಿಡಿದೆನು

ಕವಿತೆ ಬರೆದೆನು

ನದಿ ಪರ್ವತ ಹೂವು ಹಕ್ಕಿ

ಇವಕ್ಕೆ ಸೋತೆನು

ಕವಿತೆ ಬರೆದೆನು

ಭಾರತಾಂಬೆ ಸೆರೆಯೊಳಿರಲು

ಕೆರಳಿ ನಿಂತೆನು

ಕವಿತೆ ಬರೆದೆನು

ಭಾರತ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಯ್ತು

ಹಿಗ್ಗಿ ಮೆರೆದೆನು

ಕವಿತೆ ಬರೆದೆನು

ಕರ್ಣಾಟಕವೊಂದಾಗಲು

ನೆಡೆತು ನಿಂತೆನು

ಕವಿತೆ ಬರೆದೆನು

ಕರ್ಣಾಟಕವಿಗೋ ಬಂತು

ವೀರಿ ನಲಿದೆನು

ಕವಿತೆ ಬರೆದೆನು

ಇಂದು ಮನದೊಳೇಕೊ ಏನೊ

ತುಡಿತ ಹಬ್ಬಿದೆ

ಕವಿತೆ ಮೂಡಿದೆ

ಬರೆದ ಕವಿತೆ ಓದಿನೋಡಿ

ತಲೆಯ ತುರಿಸಿದೆ—

—ಅರ್ಥವಾಗದೆ!

ಎನೆ ಇರಲೆ ಕವಿತೆ ಕವಿತೆ!

ಜನರು ಓದಲಿ

ಅರ್ಥ ಹುಡುಕಲಿ!

ಓದಿ ತಿರುಳನರಸಿ ಸೋಸಿ

ಲೋಕಕರುಹಲಿ

ಕವಿಗು ತಿಳಿಯಲಿ!

— ರಾಮಿ.

“ಅಂತೂ ಇಂತೂ ನನ್ನೆತ್ತ....”

ರವಿಪ್ರಕಾಶ ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯಸ್ನೇಹಿತ. ಸಿದ್ಧಾಂತಿ ಸುಂದರ ಜೋಯಿಸರು ಅಂತ ನೀವು ಕೇಳಿಯೇ ಇದ್ದಿರಬೇಕು. ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿದಕ್ಕೆ ಆತನದು. ಟೆಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನ ಕೂಡ ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ. ಅವರಿಗೆ ಭಂಗಾರದ ‘ಥೋಡಾ’ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನಂತೆ. ಸುಂದರ ಜೋಯಿಸರ ಮರಿಮಗನೇ ರವಿಪ್ರಕಾಶ. ಅಂದಮೇಲೆ ರವಿಪ್ರಕಾಶನ ರೋಮ ರೋಮಗಳಲ್ಲೂ ಗ್ರಹಬಲಗಳೇ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ರೋಮಗಳೂ ಕೂಡ ಮುಖದಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಾಯ ಬರಬೇಕು ಅಲ್ಲವೇ? ಹಾಗೇನೇ ರವಿಪ್ರಕಾಶನಿಗೆ ಗ್ರಹಬಲಗಳ ಓಡಾಟ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ಅವನಿಗೆ ಹದಿನೇಳು ಮಾರಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿನತನಕ ಎಲ್ಲರಂತೆಯೇ ನಿಜಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಓದುಬರಹ, ಆಟಪಾಟ ಆಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಹದಿನೇಳರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಮೇಲುತುಟಿ ತೀಟಿ ಹತ್ತತೊಡಗಿತು. ಕೈಬೆರಳುಗಳು ತಾವು ತಾವಾಗಿಯೇ ಮೇಲ್ತುಟಿಯ ಮೇಲಕ್ಕೆ ತುರಿಸಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವು. ನಾನೇನೋ ಮಿಶೆ ಬೆಳಸಿ ಅದನ್ನೇ ತುರಿಸುವ ಚಟ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೆ. ಆದರೆ ರವಿಪ್ರಕಾಶ ಮಿಶೆ ಬೋಳಿಸಿ, ಚಟವನ್ನು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿಸಿದ. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಇಂಟರ್ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿದ್ದೆವು. ನನ್ನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಿ, ಮಧುಬಾಲ, ಸ್ತ್ರೀದೇವಿ, ಬಿನ್ನಾಣಿಬಾಯಿ ಇವರುಗಳ ಚಿತ್ರಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿವರ ರಾಶಿಕುಂಡಲಿ, ನವಾಂಶಕುಂಡಲಿ, ದ್ರೆಕ್ಕಾಣ, ದ್ವಾದಶಾಂಶ ಕುಂಡಲಿ, ಇವುಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ನನ್ನ ನೋಟುಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಜಯಶ್ರೀ ಹುಟ್ಟಿದ ತಾರೀಖು, ಮದುವೆಯಾದ ಶುಭದಿನ, ಪುರುಡು ಬಂದದಿನ, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗುರ್ತಿಸಿರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವನ ನೋಟು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರದೋ ದೆಶೆಗಳು ಯಾವಾಗ ಶುರುವಾಯಿತು, ಯಾವ ಅಂತರ್ದೇಶಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಗೋಚಾರ ರೀತ್ಯಾ ಯಾವ ಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬಲವಿದೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಗುಣಾಕಾರಮಾಡಿ ಬರೆದಿಡುತ್ತಿದ್ದ. ನಮಗೆ ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರಿನ ಹ್ಯಾಮ್ಲೆಟ್ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ. ಒಫೀಲಿಯಾ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿದ ವಿವಿಯನ್‌ಲೇ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವಳು, ಇಂತಹ ದಿನ ಇಂತಹಕಡೆ ವಂಗೀಯರ ಮಧ್ಯೆ ಜನಿಸಿದಳು. ಈಗ ತಾರಾಲೋಕದಲ್ಲಿ, ಇಂತಹ ತಾರಾನಾಥದೊಡನೆ ಇಷ್ಟು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲದಿಂದ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ, ಎಲ್ಲಾ ನನಗೆ ಬೆರಳತುದಿಯಲ್ಲಿ. ಒಫೀಲಿಯಾ ಹೀಗಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ಬರೆದಂತೆ ಇದ್ದಿರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಆಕೆಯ ಲಗ್ನ ಜಲ

ರಾಶಿ ಆಗಿಯೇ ಇದ್ದಿರಬೇಕು. ಕುಂಭಕ್ಕೆಂತ ಮೀನವೇ ಆಗಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಮೀನ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಜುಲಿಸಿದಾಕೆಗೆ ಸಸ್ತನಾದಲ್ಲಿ, ಶನಿ ಇದ್ದಿರಬೇಕು ಮಾಂಗಲ್ಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಎಂಟರಲ್ಲಿ, ಕುಜ ಕೆಂಗಣ್ಣು ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಇದ್ದಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಕೈಗೆ ಬಂದ ಮುತ್ತು ಬಾಯಿಗೆ ಬಾರದಂತೆ ಮಾಂಗಲ್ಯಯೋಗ ಶೂನ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಶುಕ್ರ, ಸಂಸಾರ ಸುಖಕೊಡುವ ಮಹಾಪ್ರಭು, ವ್ಯರೂದಲ್ಲೇ ಇದ್ದಿರಬೇಕು, ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಮಾಡಿ, ಅವಳ ಜಾತಕವನ್ನು, ಅವಳ ಅಪ್ಪ ಬರೆಸದೇ ಇದ್ದರೂ, ಇವ ಬರೆದು, ನಾಲ್ಕು ಮೂಲೆಗಳಿಗೂ ಅರಿಶಿನ ಕುಂಕುಮ ಹಚ್ಚಿ, ತನ್ನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ್ದ. ಹೀಗೇ ನಾವು ಓದಿ, ವ್ಯಾಸರೂ ಮಾಡಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಿ, ಕೂತಿದ್ದೆವು.

ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ವೈಸ್‌ಚಾನ್ಸಲರ್ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ ನನಗೇ ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಲೇ ಹೇಳಿ ವಿನಾಕಾರಣ ಬೇಸಿಗೆ ರಜವನ್ನು ಏಕೆ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೆ. ಮುಖಕ್ಕೆ ಮೀಶೆ ಬಂದುದನ್ನು ಕಂಡು, ನಮ್ಮ ಜಾತಿಯ ಹೆಣ್ಣು ಹೆತ್ತವರು, ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಲಗ್ಗೆ ಹಾಕಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಬಲು ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡರಂತೆ. ಸ್ವಂತ ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದರಂತೆ. ತುಂಬಿದ ಕೊಡವಂತೆ. ಅಮ್ಮ ಆ ಸಂಜೆ ಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಎರಡು ಮಿಳ್ಳೆ ತುಪ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಾಕಿ, “ನೋಡು ಮಗು, ನಿನಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡಲು ಇವತ್ತು ಒಬ್ಬರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಬಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಬಂಧ. ಒಂದುಸರ್ತಿ ಹೋಗಿ ಹೆಣ್ಣು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಾ” ಎಂದರು. “ಇಷ್ಟುಬೇಗ ಏನಮ್ಮಾ ಮದುವೆಗೆ ಅವಸರ” ಎಂದು ಮೀಶೆ ತುರಿಚಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದೆ. ಊಟಮಾಡಿ ಹೊರಗೆ ಬರುವಾಗ ವರಾಂಡಾದಲ್ಲಿದ್ದ ತಂದೆಯವರು ಕೂಗಿದರು. “ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಓದಲು ನೀನು ಹೋಗಬೇಕು. ನನಗೂ ಇನ್ನು ಮೂರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮದುವೆಗಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರೋ ನಿನಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡಲು ಬಂದಿದ್ದರು. ಬಲು ಸಭ್ಯರಂತೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಒಂದುಸಾರಿ ನೀನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಾ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು, ಮಿಕ್ಕಿದ್ದು ಆಮೇಲೆ ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ” ಎಂದರು.

ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ ತಿಳಿದಾಗ ಒದೆ ಬೀಳೋದು ಖಂಡಿತ ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಎರಡೆರಡು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಎದುರುಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ನನಗೆ ಹಿತವಲ್ಲ. ಎಂದಿದ್ದರೂ ಮದುವೆ ಆಗಬೇಕು ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ! ಆಗೋದು ಯಾವಾಗಾದರೇನು? ಈಗಲೇ ಆದರೆ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಖುಷಿ ಹೆಚ್ಚು. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಬೇಗ ಯೋಚಿಸಿ ಹ್ಲೂ ಎಂದೆ.

ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ಸಿನಿಮಾತಾರೆಯರ ಚಿತ್ರ ದಂತೆಯೇ ಇದ್ದಳು. ಇಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರೋ ಹುಡುಗೀನ ನನಗೆ ಏಕೆ ಕೊಡುಕ್ಕೆ

ಬರತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾದರೆ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಮಾಡಿದ ವರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾನೆ ಇವಳಿಗೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅಂದುಕೊಂಡೆ.

ಮನೆಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಏನೂ ಹೇಳದೆಯೇ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ.

ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ತಂದೆತಾಯಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನೂ ಮುಗಿಸಿದರು. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಾರದ ಮೊದಲೇ ಮದುವೆಯು ಮುಗಿಯುವಂತೆ ಲಗ್ನವನ್ನು ಇಡಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ? ಆದರೆ?

ಉಗುಳು ನಂಗುತ್ತಾ ಅಮ್ಮ ಹೇಳಿದಳು. “ಮಗೂ ನೀನು ಮೆಚ್ಚಿದ ಹುಡುಗಿ ಮೂಗಿ. ಆದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಗೂ ಅನ್ನಿಸಿತು. ನಿನ್ನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಕಾಯುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾವನಾಗುವವನಿಗೆ. ಹುಡುಗಿಗೆ ಮಾತು ಬರದೇ ಇದ್ದರೆ ಏನಂತೆ. ಆದರೂ ನಿನಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದಕ್ಕೇ ಹೇಳಿದೆ. ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಹೇಳು” ಎಂದು. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಒಂದು ಕೋಡುಬಳೆ ಸರ ಕೊಟ್ಟು ಟೀ ಇಟ್ಟುಹೋದಳು ನಮ್ಮ ತಾಯಿ.

ಕೋಡುಬಳೆಯನ್ನು ಚೂರು ಚೂರಾಗಿ ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಯೋಚಿಸಿದೆ. ಮೂಗಿ ಯಾದರೆ ಏನು ಕಷ್ಟ, ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಸರಸಸಂಭಾಷಣೆಮಾಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಈ ಸರಸಸಂಭಾಷಣೆಯೇ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಊನ ಅದರ ಫಲವಾಗಿಯೇ ಸೀರೆ, ಒಡವೆ ವಸ್ತು ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಎಲ್ಲ ಸಂಸಾರಗಳಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಮಾತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲಿನಕ ಬರೀ ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಬಂದಂತಿದೆ. ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಧ್ವನಿವರ್ಧಕದ ಹಾವಳಿ. ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟರೆ ಶಬ್ದದ ಸಂತೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು. ಅಂದಮೇಲೆ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದಾಗ ಮನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಶಾಂತಿ ನಿಶ್ಯಬ್ದತೆ ಬೇಡವೇ? ಹೆಂಡತಿ ಮಾತನಾಡುವ ಜಾತಿ ಯಾದರೆ ಈ ಶಾಂತಿ ದೊರಕುತ್ತದೆಯೇ? ಖಂಡಿತ ಇಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ಮೂಗಿ ಯನ್ನು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಸರಸವಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ಮಾತು ಬೇಕೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಖಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದಾಗ ‘ಗಂಜಿ ಬೇಕೇ?’ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹಿತವಾಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸುಖ. ಹಾಗೆ ಕೇಳಲು ಹೆಂಡತಿಯೇ ಮೂಗಾದರೆ? ಆದರೇನಂತೆ ಆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದಾದಿಯನ್ನು ಶಿಶ್ರೂಷೆಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಆಯಿತು. ಈಗಿನ ಮಾತಿನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಮೂಗಿಯನ್ನು ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಕ್ಷೇಮ. ನೆರೆಹೊರೆಯವರ ಹತ್ತಿರ ಜಗಳವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿವರನ್ನು ನೋಡಿ ಕರುಬಿದರೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಯೋಚಿಸಿ, ಕೋಡುಬಳೆಸರ ಮುಗಿಸಿ, ಟೀ ಕುಡಿದು ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಆಗಬಹುದಮ್ಮಾ, ಕೋಡುಬಳೆ ಬಲು ರುಚಿಯಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಮದುವೆ ಆಯಿತು. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ ಹೊರಬಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಮಾವನಿಗೆ ಎರಡನೆಯ ಹೆಂಡತಿ. ನನ್ನ ಕೈಹಿಡಿದವಳು ಮೊದಲ ಹೆಂಡತಿಯ ಮಗಳು ಎಂದೂ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. “ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಓದಿ ಮೋಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನಿದೆ? ಏನಾದರೂ ವ್ಯಾಪಾರಮಾಡಿದರೆ ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು” ಎಂದರು ಮಾವನವರು. ಓದು ತಪ್ಪಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ನಾನು. ನಮ್ಮಪ್ಪನಿಗೆ ಇದೇ ನೆಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಆದಷ್ಟು ಗಿಟ್ಟಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹಂಚಲ. ನಮ್ಮಮ್ಮ ಒಬ್ಬಳಿಗೇ ಮಗ ಓದಿ ಪ್ಯಾಸುಮಾಡಿ ಸರ್ ಸಿ. ವಿ. ರಾಮನ್ ಹಾಗೆ ಆಗಲಿ ಎಂತ ಬಯಕೆ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಮಾತೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ! ಮಾವನೂ ಹಳಸಿದ್ದ. ಅಳಿಯನೂ ಹಸಿದಿದ್ದ. ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದೆ. ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರದ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲೇ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಬೀಡಾ ಬೀಡಿ ಅಂಗಡಿ ಇಟ್ಟೆ. ಸುಮಾರು ಸಂಪಾದನೆ ಆಗುತ್ತೆ. ಮೊನ್ನೆ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಂತ ಬಂದವನಿಗೇ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕಡೆ ಬರಬೇಡ ಅಂತ ಗದರಿಸಿ ಕಳಿಸಿದೆ.

ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ರವಿಪ್ರಕಾಶನ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಹೇಳುಕ್ಕೆ ಹೊರಟವನು ನನ್ನ ಆತ್ಮ ಚರಿತೆ ಹೇಳಿದೆ ಎಂದು ಬೇಸರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಈ ಗಲಾಟೆಯಲ್ಲಿ ರವಿಪ್ರಕಾಶ ನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ ಮೂರುವರ್ಷ. ಒಂದು ಸಾಯಂಕಾಲ ಬೀಡಿಗೆ ಕೈಯೊಡ್ಡಿದಾಗ ಮುಖ ನೋಡಿದೆ. “ರವಿ ಅಲ್ಲವೇನೋ” ಎಂದೆ “ಹ್ಲೋ ಕಣೋ” ಅಂದ. “ಏನು ಮಾಡ್ತಾ ಇದಿ” ಎಂದೆ. “ಆರುಸರ್ತಿ ಇಂಟರ್‌ಗೆ ಕೂತೆ. ಇನ್ನೂ ಪ್ಯಾಸಾಗಿಲ್ಲ” ಎಂದ. “ಯಾಕೋ” ಅಂದೆ. “ಸಾಡೇ ಸಾತಿ” ಅಂದ. ಸಿನಿಮಾ ಶುರುವಾಗಿತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ಅಂಗಡಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಡಾಮ. ಮಾತು ಮುಂದುವರೆಯಲು ಸುಲಭವಾಗಿತ್ತು “ಓದು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡೋದು ತಾನೆ? ಏನಾದರೂ ವ್ಯಾಪಾರಮಾಡು” ಎಂದೆ. “ಹಣವೆಲ್ಲಿದೆಯೋ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ. ಹಣ ಚೆಲ್ಲಿ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು. ಕೆರೆ ನೀರನ್ನು ಕೆರೇಗೆ ಚೆಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯ ಸಂಪಾದಿಸಿದಹಾಗೆ. ಅಂದಹಾಗೆ ನಿನಗೆಲ್ಲಿ ಬಂತು ಈ ಅಂಗಡಿ ಇಡುಕ್ಕೆ ಹಣ?” ಎಂದ. ಮದುವೆಯ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದೆ. ಅಮೇಲೆ ಕೇಳಿದೆ “ಅಂದಹಾಗೆ ರವಿ ನನ್ನ ಹಾಗೇ ನೀನೂ ಮದುವೆಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಹಣ ಸ್ವಲ್ಪ ದೊರೆಯಬಹುದು” ಎಂದು.

“ಅದೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಿದೆ. ಜಾತಕವನ್ನು ಮೂರುಸಾರಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಬಲಾ ಬಲಗಳನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಇನ್ನು ಆರುವರ್ಷ ಕಳತ್ರಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಗುರುಬಲ ಕೂಡಿ ಬರೋದಿಲ್ಲ” ಅಂದ.

“ವಿರಾಮಕಾಲದ ಹೊತ್ತಾಯ್ತು ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ—ಇನ್ನು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಲಾಟೆ. ನಾಳೆ ಮಂಗಳವಾರ ನಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಗೆ ರಜಾ. ನಾಳೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ಬಾ ಎಲ್ಲಾದರೂ ವಾಕಿಂಗ್ ಹೋಗಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಬರೋಣ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವನನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟೆ.

ಮಂಗಳವಾರ ಅವನೊಂದಿಗೆ ಸಂಜೆಯಲ್ಲಾ ಹರಟೆದಾಗ ತಿಳಿಯಬಂತು, ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗಾದುದೆಲ್ಲಾ.

“ಮೊದಲಸಾರಿ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿದಾಗ, ಬೊಂಬಾಯಿನಿಂದ ಸಿನಿಮಾ ಕಂಪೆನಿಯೊಂದು ಬಂದಿತ್ತು. ಯುವಕರು ಬೇಕು ಎಂದು ಜಾಹೀರಾತು ಮಾಡಿದ್ದರು. ನಾನೂ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಚಿತ್ರ ತೆಗೆದು ನೋಡಬೇಕು ನಾಳೆ ಎರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಬಾ ಎಂದಿದ್ದರು. ಇನ್ನೂರು ಸಂಬಳ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಜಾತಕ ನೋಡಿದೆ. ಶುಕ್ರನ ಅಂತರಾಂತರ. ಅದಕ್ಕೇ ಈ ಅವಕಾಶ. ಆದರೆ ದಶಮ ದಲ್ಲಿ ಶನಿ. ಅಷ್ಟಕ ವರ್ಗದ ರೀತ್ಯಾ ಶನಿಗೆ ೬ ಬಿಂದು ಅಂದಮೇಲೆ ಶುಕ್ರ ಏನು ತಾನೆ ಫಲ ಕೊಟ್ಟಾನು. ನನಗೇನೋ ಖಂಡಿತವಾಯ್ತು ಕೆಲಸ ಸಿಗುಲ್ಲ ಅಂತ. ಆದರೂ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಯೇಬಿಡೋಣ ಅಂತ ಮಾರನೆಯದಿನ ಒಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಟೆ. ಹೊರಡುವಾಗಲೇ, ಕರೀಬೆಕ್ಕು ಬಲದಿಂದ ಎಡಕ್ಕೆ ಹಾದು ಹೋಯ್ತು. ಶಕುನ ಸರಿದೂಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಐದು ನಿಮಿಷ ಬಿಟ್ಟು ತಿರುಗಿ ಹೊರಟೆ. ಎದುರುಗಡೆ ಮೂವರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬೀಡಿ ಸೇದುತ್ತಾ ಎದುರಿಗೆ ಬಂದರು. ಪಕ್ಕದ ಸಂದಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಮುಂದುವರೆದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಚರಂಡಿ ತೋಡಲು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಂದುಕವನ್ನೇ ತೋಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನೂ ದಾಟಿ ಹೊರಟೆ. ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ ಸೇರಿದೆ. ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೆ. ಅದು ಅರ್ಧದೂರ ಹೋಗಿ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿ ನಿಂತೇಬಿಡ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದೆ. ನಾನು ಸೇರುವಹೊತ್ತಿಗೆ ಎರಡೂವರೆ ಆಗಿತ್ತು. ಜೆವರಿ ಸುಸ್ತಾಗಿದ್ದೆ. ಎರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಬಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು. ಎರಡೂವರೆತನಕ ನಿನಗೆ ಯಾರು ಕಾದಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಜವಾನನೇ ಛೀಮಾರಿಮಾಡಿ ಕುಳಿತು ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಬಿಡದೆ ಹೊರದೂಡಿದ. ಫಲಿತಾಂಶ ಗೊತ್ತಿತ್ತಾದರೂ ಬೇಸರವೂ ಆಯಿತು.

ಅದಾದನಂತರ ಮಾರ್ಚ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕೂತೆ. “ಸಾಡೆಸಾತಿ” ಕಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಓದಿದರೆ ತಾನೆ ಏನು? ನವಾಸು. ಆ ಸಾರಿ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲೇ ನನಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡುಕ್ಕೆ ಅಂತ ಮಲೆನಾಡಿನಿಂದ ಶ್ಯಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಆ ಸಂಬಂಧ ಬಲು ಇಷ್ಟ. ನಾನೂ ನೋಡೋಣ ಎಂದೆ. ಜಾತಕ ಕೊಡು ಎಂದರು. ಅವರಿಗೆ ಜ್ಯೋತಿಷ ಗೊತ್ತು. ನನ್ನ ದಿಟವಾದ ಜಾತಕ ಕೊಟ್ಟರೆ ಗುರು ಬಲವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೆದರಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಜಾತಕ ತಯಾರಿಸಿಕೊಟ್ಟೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲೇ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಜಾತಕನಿಗೆ ಅದೃಷ್ಟ ಬಲು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಮಾವನಿಗೆ ಕ್ರೂರ. ನನಗೂ ಸಿಹಿಮೂತ್ರ ಎಂದು ಮೊನ್ನೆ ಡಾಕ್ಟರಂದರು. ಈ ಸಂಬಂಧ ಬೇಡ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಜಾತಕ ಈ ರೀತಿ ಸಫಲವಾಗುತ್ತೆ ಅಂತ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಎಲ್ಲಾ ದೈವೇಚ್ಛೆ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನಾಗಿದೆ. ಕಳತ್ರಯೋಗ ಹೀಗೆ ಮಾತಿನಲ್ಲೇ ಕಳೆದುಹೋಯಿತು.

ಏನೂ ತೋರದೇ ವಿಸ್ಮಾ ಏಜಂಟಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಆ ಕಸುಬಿಗೆ ಬಂಡವಾಳ ಬೇಡವಲ್ಲ! ಅಂತ. ವಿಮಾ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಮೊದಲು ನಿನ್ನ ಜೀವಕ್ಕೆ ವಿಮೆ ಇಳಿಸು ಎಂದರು. ಅಲ್ಲ! ನನ್ನ ಜೀವಕ್ಕೆ ವಿಮೆಮಾಡುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದ್ದರೆ, ನಾನೇಕೆ ವಿಮಾ ಏಜಂಟಾಗಬೇಕು? ಎಲ್ಲಾ “ಸಾಡೇಸಾತಿ” ಅಂತ ಧೈರ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ.

ಈ ಸಾಡೆ ಸಾತಿ ಮುಗಿದುಹೋಯ್ತು ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ. ಇನ್ನುಮೇಲೆ ನನ್ನ ಜೀವನ ಸುಗಮವಾಗಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ದಿಟವಾಗಿರಬೇಕು ಅದರ ಜ್ಞಾನ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇವನಿಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ನನಗೂ ನಂಬಿಕೆ ಬಂತು.

“ನೋಡು ರವಿ! ನೀನು ಹೇಳಿದ್ದು ದಿಟ ಅನ್ನಿಸುತ್ತೆ. ನನಗೆ ಜಾತಕ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹುಟ್ಟಿದ ತಾರೀಖು ವೇಳೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜಾತಕ ಬರೆದು ಹೇಳುತ್ತೀಯಾ?” ಎಂದೆ.

“ಆ ವರ್ಷದ ಪಂಚಾಂಗ ಹುಡುಕಿ ಬರಿಯಬೇಕು. ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನ ಆಗುತ್ತೆ. ಅದರೂ ತಾರೀಖು ವೇಳೆ ಹೇಳು” ಎಂದ.

“ಕ್ರೋಧನನಾಮ ಸಂವತ್ಸರ, ಅಧಿಕ ವೈಶಾಖ, ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷ ತೃತೀಯೆ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೮ ಗಂಟೆಗೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಕಲ್ಲುಬೆಂಚಿನಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದವ ಹಾಗೆಯೇ ಚಿಮ್ಮಿ ಎದ್ದುನಿಂತ. “ಅಲ್ಲವೋ ಈ ದಿನವೇ ನಿನ್ನ ಹುಟ್ಟಿದಹಬ್ಬ. ಆಪ್ತೇ ಅಲ್ಲ! ಇವತ್ತೇ ನನ್ನ ಹುಟ್ಟಿದಹಬ್ಬ ಕೂಡ. ನಾನೂ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ೮ ಗಂಟೆಗೇ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಅಂದರೆ ನಿನ್ನದೂ ನನ್ನದೂ ಒಂದೇ ಜಾತಕ ನನ್ನಹಾಗೇ ನೀನೂ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತಲ್ಲ! ಸುಖವಾಗಿದೀಯಲ್ಲೋ! ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಾ ಇದಿ. ಹೋಗಿ ಬಂದು ಮೂಗಿ ಮದುವೆಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಸುಖವಾಗಿದ್ದೀಯಲ್ಲೋ! ಬಿಟ್ಟು ಸಿನಿಮಾ! ಬಿಟ್ಟು ಬೀಡಾ! ಬಿಟ್ಟು ಬೀಡಿ! ಏನು ಪುಣ್ಯಮಾಡಿದ್ದೆಯೋ! ಆದರೆ ಆದರೆ ಅದೇ ಜಾತಕ ನನ್ನದು. ಅದೇ ನವಾಂಶ, ಅದೇ ದ್ವಾದಶಾಂಶ ಅದನ್ನೇ ನಂಬಿ ನಾನು ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲೋ! ನೀನು ಜಾತಕ ನೋಡದೆ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು ಪಂಚಾವೃತ ಎಂದು ಪಂಚಾವೃತವನ್ನೇ ಗಿಟ್ಟಿಸಿದೆ. ನಾನು ಜಾತಕ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಮಣ್ಣು ತಿಂದಿನಲ್ಲೋ!

ಇನ್ನುಮೇಲೆ ಈ ಜಾತಕದ ತಂಟೆಗೆ ಹೋಗುಲ್ಲ ನೋಡು” ಎಂದು ಭೀಷ್ಮ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ.

ಆರು ತಿಂಗಳಮೇಲೆ ಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದುದಿನ ಸಿಕ್ಕ. “ಎನಯ್ಯಾ ಸಾಡೆ ಸಾತಿ ಮುಗಿಯತಲ್ಲ! ಹೇಗಿದೆ” ಎಂದೆ. ಬಸ್ ಟಿಕೆಟ್ ಹರಿದುಕೊಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ “ಈಗ ನೋಡು ದಿನಾಲೂ ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಕೈಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತದೆ ನನಗೆ ಧನಯೋಗ ಈಗ. ಆದರೆ ಸಂಬಳ ನಲವತ್ತೇ! ಏನು ಮಾಡೋದು ಗ್ರಹಬಲ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾರೇನು ಮಾಡುಕ್ಕಾಗುತ್ತೆ” ಎಂದ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದ ಹುಚ್ಚು ಹೋಗಿದ್ದಿರಬಹುದು ಅವನಿಗೆ ಆದರೆ ಕೂಸು ಸತ್ತರೂ ನಾತ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಅಂದಹಾಗೆ ಅದರ ಸೋಂಕು ತಪ್ಪುತ್ತೆಯೇ? ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ!

ಇವರ ಹೆಂಡತಿ ಅಕಾಶವಾಣೀಲಿ ಹಸೆಗೆ ಕರೆದ ಹಾಡು ಹೇಳಿದಾಗಿನಿಂದ ಈತನ ಜೊಳ ತಡೆಯುಕ್ಕಾಗುಲ್ಲ—

ತಂತ್ರ

ತಂತ್ರವೇ ಜಯವೆಂಬ ದಿವ್ಯಮಂತ್ರ
ಮರ್ಮವನು ತಿಳಿದು ಆಚರಿಸುವವ ಮಂತ್ರೀ ||

ಬೋಗಳುವಾ ನಾಯ್ ಬಾಯ್ ಕಡುಬು ತುರುಕಲುಬೇಕು
ಬಂಧನದೊಳಿದ್ದವಗೆ ಭೂಮಿ ಬೇಕು
ತೆಗಳುವಾ ಕೋರರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ನೌಕರಿಬೇಕು
ಅಸೂಯೆಪಡುವವಗಧಿಕಾರಬೇಕು ||

ಹಿಂದೆ ಆಳಿದವರನ್ನು ಹಳಿದು ಹೂಳಲುಬೇಕು
ಕೈಯೊಡ್ಡಿ ಡಿಲ್ಲಿಗೇ ನಮಿಸಬೇಕು
ಎಂದಿಗೂ ಗಾಂಧಿಯನೆಮೇಲ್ ಪಂಕ್ತಿ ಎನಬೇಕು.
ತಿಂದು ತೇಗಿದವನಿಗೆ ತಿನಿಸಬೇಕು

ವೋಟನೀಯುವ ಮಂದಿ ಕೊಂಡಾಡುತಿರಬೇಕು
“ಪಿಂಡರಾಗ”ವ ಹಾಡೆ, ಇಕ್ಕಬೇಕು ;
ಉಂಡುನುತಿಸುವ ಮಂದಿ ಸುತ್ತಲೂ ಇರಬೇಕು,
ಎಂದು ಬಿಡಿವುದೊ ಶನಿಯು ? ಪೇಳ್ವರಾರು.

— ಕಾಮತ್.

— ಒಗಟು —

ತಲೆ ಇಲ್ಲ ಕೊಂಬುಂಟು, ಮೂತು ಮೂರು ಮೊಳದುದ್ದ
ಹಾರುವುದು ಹರಿಯುವುದು ನುಸುಳುವುದು ಬಲು ಜಾಣೆ
ಇದನರಿದು ಬಲ್ಲವರು ವೇಳಿದರೆ ಗೆದ್ದಂತೆ

(ರಿಥಾಪು)

ಆಗಲೇ ಚೆಂದಾಗಿತ್ತು

೧೯೧೦. ಹನ್ನೆರಡು ರೂಪಾಯಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕಟ್ಟಿದಾಗ, ಹಾಲ್ ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ೮ ದಿನ ಮುಂಚೆ, ಮುದ್ದು ಮೋಹನನ ಮದುವೆಯಾಯ್ತು. ನಾನೇ ಗಿಳಿಯ. ಮುದ್ದು ಮೋಹನ ೪ ಅಡಿ ಆರಂಗುಲದ ಹದಿನಾರು ವರ್ಷದ ಹುಡುಗ. ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲುಮುಳ್ಳು ಹಾಕಿಸಿದ ಕಲೆ ಶ್ಯಾಮಲವರ್ಣ. ಕನ್ನಡಕಕ್ಕೆಂದೇ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದ ಮೂಗು. ಹೂವು ಬಿದ್ದ ಎಡಗಣ್ಣು. ಹೆಸರೊಂದು ಮಾತ್ರ ಬಲು ಮುದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಹುಡುಗನೂ ಹಾಗೇನೇ! ಹೆತ್ತವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ. ಬಲು ಹಿತವಾದ ಒಲವಿನ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮನಸ್ಸು.

ಮದುವೆ ಹಸೆ ಮೇಲೆ ಕೂತಿದ್ದ ನನ್ನ ನಾದಿನಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಮೂರು ದಿನ ಬೇಕಾಯ್ತು. ಹಾಗೆ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಿ ಹಸೆ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಿದ್ದಳು. ೧೯೪೦. ನಾಗಮಂಗಲಕ್ಕೆ ಹಿತ್ತಾಳೆ ಪಾತ್ರೆಗಳ ಸೊಸೈಟಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ನಾನು ಹೋದೆ. ನೀವು ಊಹಿಸಿದಂತೆ ಊರ ಜೌಕದಲ್ಲಿ ಮುದ್ದು ಮೋಹನ ಸಿಕ್ಕ. ಸಂಜೆ ೫|| ಗಂಟೆ. ನಾನು ಅವನನ್ನು ಕಂಡು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರ್ತು ಹಿಡಿದು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡೆ. ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟೆ. ಅಲ್ಲೇ ಇರಲೇ ಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಎಂದು ಆಗ್ರಹಿಸಿದ. ಅವನೊಡನೆ ಮನೆಯ ಹೊರಬಾಗಿಲ ಸೇರುವ ವೇಳೆಗೆ, ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಸೀಳು ನಾಯಿ ಯೊಂದು ಬಂದು ಮುದ್ದು ಮೋಹನನ ಸುತ್ತಲೂ ಛೇದಿಸಿ ಬೊಗಳುತ್ತ, ಬಾಲ ವನ್ನು ಚುನಾವಣಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿನಂತೆ, ಬಿರುಸಾರಿ ಆಡಿಸಿತ್ತು. ಅದರ ತಲೆ ತಡವರಿಸಿ “ಆಡಿಕೋ! ಹೋಗು! ಹರ್ಷ!” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹಜಾರದ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ೧೯೧೦ ರಲ್ಲಿದ್ದಂತೆಯೇ ಇದ್ದ. “ಅಸಿದೊಡಲ ಪೂಗಣ್ಣಪೆಣ್ ಶಶಿಮೊಗದ ಕಿಸು ವಾಯ ಪುಸಿನಡುವಿನರಸಿ” ನನ್ನ ನಾದಿನಿ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೂ ಕೈಗೆ ಕಾಲ್ಗೆ ತುಸು ಬಿಸಿ ನೀರಿತ್ತು, ಹಜಾರದೊಳು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ, ಸವಿಗೊಳನಿಕ್ಕೆ ಪೂವಿಂಸಿಂಗರಿಸಿದಾ ದೇವನ ಪರದಡಿ, ಗಂಧದ ಗಡ್ಡಿಯಿಂ ಹೊತ್ತಿಸಿ ಸವಿನುಡಿಗಳನಾಡಿ, ಅತ್ತಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ನನ್ನ ಕ್ಷೇಮಮಂ ವಿಚಾರಿಸಿದಳು.

ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮೂರುದಿನ ಹರ್ಷ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡೆ. ಅವರ ಮೊದಲ ಮಗ ಮುದ್ದುರಾಮನ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. ಗಾದೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾದಂತೆ,

ತಾಯಿಯಂತೆ ಮಗ. ದಿಟವಾಗಲೂ ಎಲ್ಲರೂ ಮುದ್ದಾಡಿಸಬಹುದಾದಂತ ಚೆಂದದ ಹುಡುಗ. ೨೬ ರ ಪ್ರಾಯ. ಬಿ. ಎ. ಮಾಡಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೦೦ ರೂ. ಸಂಬಳ. ರಜೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದ.

ಮೂರನೆ ದಿನ ಅವನಿಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಕೊಡಲೋಸುಗ ವೈಸೂರಿನಿಂದ ಸಾಹುಕಾರ ರೊಬ್ಬರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಮಗಳೂ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಧಡೂತಿ ನಾಯಿಯೂ ಇತ್ತು. ೧೪ ವರ್ಷ ಅಂತ ಅವರು ಹೇಳಿದರು “ಬಿರಿದೊಡಲ ಕೆಂಗಣ್ಣು ವೆಣ್, ಬಿಸಿವೊಗವ ತೆರೆಬಾಯ ಅತಿನಡುವಿನರಸಿ.” ಬಿರಿಬಿರಿ ನೋಡಿದಳು ತಲೆಯೆತ್ತೇ ನೋಡಿದಳು. ತಾನೂ ಬಿ. ಎ. ಎಂದೇ ಅಂದಳು. ಅದೂ ಇದೂ ಮಾತನಾಡಿದಳು. ಸಂಬಳ ಎಷ್ಟು ಎಂದಳು. ೧ ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಅರಶಿನ ಕುಂಕುಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಂದೆಯೊಡನೆ ಹೊರಟೇಬಿಟ್ಟಳು. ಅಷ್ಟೂ ಹೊತ್ತು ನಾಯಿ ಅವಳ ಕಾಲನ್ನು ನೆಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳು ಬೊಗಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಾವು ಇದೇ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಪೊಲೀಸ್ ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್ಲೊಬ್ಬ ಒಂದು ಚೀಟಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟ. ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಸಾಹುಕಾರರು ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು, ಈ ಚೀಟಿ ತಲಪಿಸು ಎಂದಿದ್ದರಂತೆ. ಚೀಟಿಯಲ್ಲಿ “ನಮ್ಮ ಹುಡುಗಿ ಹುಡುಗನನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಮುಗುವಾಗ ಬರೆದಿತ್ತು.

ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಚೆಂದಾಗಿದ್ದೆವು. ನಾವು ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಯಾವ ಹುಡುಗಿಯೂ ಮದುವೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಸುಖವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದೆವು.

*

*

*

೧೯೧೧. ಗೋಲಿಗೆಳೆಯ ಸಂತಾನಗೋಪಾಲನ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಗಿಳಿಯ. ಆಚಾರವಂತ ಐಯ್ಯಂಗಾರ್ಯರ ಸಂಸಾರ. ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಅವನ ತೊರೂರು. ಸಾಕಷ್ಟು ಜಮೀನು. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭತ್ತ.

೧೯೪೨. ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಭತ್ತದ ಸೊಸೈಟಿಯ ಏರ್ಪಾಡಿಗೆ ಹೋದೆ. ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಸಂತಾನ ಗೋಪಾಲ ದೊಡ್ಡ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ಸಂಜೆ ೬ಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕ. ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡೇ ಹೋದ. ಹೊರಬಾಗಿಲಲ್ಲೇ “ಡೀ” ಎಂದ. “ಅಡಿಯೇನ್” ಅಂತ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಿಂದ ಮಾರ್ದನಿ ಬಂತು. “ದೆಹಲಿಯನ್ನು ನಂಬ ಶಿವ ವಂದಿರ್ಕ ಇವ್ವೊ ಪುಳಿಯೋಗರೆ, ತುಣಿ ತೇಂಗೊಳಲು ಅವನಿಗೆ ಪೋಡುಣಮೇ” ಎಂದ.

“ಅದಕ್ಕೆನ್ನಾ” ಅಂತ ಮಾರ್ದನಿ ಮೂಡಿತು.

ರಾತ್ರಿ ೯ ಗಂಟೆಗೆ, ಮನೆಯ ಒಂಭತ್ತು ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ, ಅವರವರ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಆಟವಾಡಿ, ಇದೇ ಸ್ವರ್ಗ, ಎಂದೆನಿಸಿದಾಗ, ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆಬಂತು. ಅಂತಹ

ಪುಳಿಯೋಗರೆಯನ್ನು ತಿಂದು, ಮೊಸರು ಕಲಸಿಕೊಂಡು, ಹಸಿ ಈರುಳ್ಳಿ ಕಲಸಿಕೊಂಡು, ಪುಳಿಯೋಗರೆಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತಿಂದು, ತುಣಿ ತೇಂಗೊಳಲನ್ನು ಉಂಡಮೇಲೆ, ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಂಗನಾಥ ಏಕೆ? ಹೀಗೆ ಸುಸ್ತಾಗಿ, ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಮಲಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದರ ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಅದಾಗುವ ವೇಳೆಗೆ ಎಲಡಿಕೆ ಮೆಲ್ಲುತ್ತಾ ಸಂತಾನ ಗೋಪಾಲ ಹಳೆಯ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೇ ನನಗೆ ಸುಖಸಿದ್ರೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಅವನು ಮಾರನೆಬೆಳಗ್ಗೆ “ರಾತ್ರಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಯ ತನಕ ಹಳೆಯ ನೆನಪಿನ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ ನೀನೂ ‘ಹ್ಲೂ’ ಅಂತ ಅನ್ನುತ್ತಲಿದ್ದೆ. ಎರಡೂಕಾಲು ಗಂಟೆಗೆ ‘ಹೂ’ ಅವಂತೇ ನೀನು ಗೊರಕೆ ಹುಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನಾನೂ ಮಾತು ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ.

ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ, “ಅನ್ನಬ್ರಹ್ಮದ ದೇಗುಲದಲ್ಲಿ” ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಗಾದರೂ ಸಂತುಷ್ಟಿಯ ನಂದಾದೀಪವಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅರಿವಾಯಿತು

೧೯೫೬. “ದಡೂತಿ ದಳ್ಳಾಳಿಗಾರರ ಸೊಸೈಟಿ”ಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲು, ಬೊಂಬಾಯಿನ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿನರುಗಾವ, ೫-೨೦ಕ್ಕೆ ಇಳಿದೆ. ಶ್ರೀಶಿವ ಅವರು ಕೂಡಲೇ Enquiry office ಹತ್ತಿರ ಬರಬೇಕು” ಎಂದು ಧ್ವನಿ ವರ್ಧಕ ಕಹಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಸಿತು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆ. ಸಿರಿವಂತ ಯುವಕನೊಬ್ಬ “ನಮ್ಮನೆಗೆ ಬರಬೇಕು, ಅಪ್ಪನ ಸ್ನೇಹಿತರು ನೀವು, ಅಪ್ಪ ಬಂದಂತೇ ಆಗಿದೆ. “ನೀವು ಬರುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೇ ಬಂದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ. “ಸಂತಾನ ಕೃಷ್ಣನಲ್ಲವೇ? ನೀನು!” ಎಂದೆ. ‘ಹ್ಲೂ’ ಅಂದ. ಅವನೊಡನೆ ಹೊರಟೆ.

ಅವನ ಬಂಗಲೆಗೆ ಅವನ ಹಿರಿಯ ಮೋಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ೭ ಗಂಟೆ ಯಾಗಿತ್ತು. ಜವಾನ ನನ್ನ ಸಾಮಾನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನನಗೆ ವಿಸಾಲಾದ ಕೊಠಡಿಗೆ ತಂದಿಟ್ಟ. ಸಂತಾನ ಕೃಷ್ಣನೇ ನನ್ನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂಡ. ಸುಮಾರು ೮ ಗಂಟೆಗೆ ಊಟದ ಕೋಣೆಯ ಮೇಜಿನ ಬಳಿ ಕುಳಿತಾಗ, “ಆಕೆ” ಬಂದಳು. ಮೇಜಿನ ಬಳಿ ಕುಳಿತಳು. “ಪುರೋಹಿತ ಹೋಟೆಲಿನ ಪೂರಿ ತರಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಗ್ರೀನ್ಸಿನಿಂದ ಸ್ಯಾಂಡ್ವಿಚ್ ತರಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಇರಾನಿ ಕಾಫಿ special ಆಗಿ ಮಾಡಿಸಿ ತರಿಸಿದ್ದೇನೆ” ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಬೆಳಗಿನ ತಿಂಡಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಳು, ದೊಡ್ಡ ತಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ. ಮೂವರು ನಾವು. ಮಕ್ಕಳೊಬ್ಬರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತಿಂಡಿತಿನ್ನುಸು ನೋಡುಕ್ಕೆ ಚಂದವಾಗಿತ್ತು. ನಾಲಿಗೆಗೆ ರುಚಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಆದರೆ....

ಆದರೆ ಏಕೋ ಹಿತವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಆಗ ಚೆಂದಾಗಿದ್ದ ಸ್ವಯಂಕೃತ ಪುಳಿಯೋಗರೆ, ತುಣಿ ತೇಂಗೊಳಲು, ಇವುಗಳ ನೆನಪಿನಿಂದ ರುಚಿ ಸವೈಯಾಗಿತ್ತು. ಸಂತಾನ ಕೃಷ್ಣನ ಅಣಿಯಾದ ಬೈಟಕ್ ಖಾನೆ ಯಲ್ಲಿದ್ದ ಬೀರುಗಳಲ್ಲಿ "ಸಂತಾನ ಸಂಯಮ", "ಸಂತಾನ ನಿರೋಧ", "ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯ", "ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ", "ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆನಗಮ್ಮ" ಮುಂತಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳಿದ್ದುವು ; ಮಕ್ಕಳ ಬದಲು.

೧೯೫೭ ಜೂಲಾಯಿ ೪.

ಈಗ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತೆ. ನಮ್ಮ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಸಂಸಾರವು, ಸ್ವರ್ಗಮಯ ವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಶಾರದಾ ಬಿಲ್ ; ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಕ ವಿವಾಹ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾನೂನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಸಂಸಾರದ ಸುಖ ಜೀವನಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುವುದು ಸ್ವತಃ ಸಿದ್ಧ !

ಸಂಸಾರವು ಶೋಭಿಸಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ "ಪತಿ ದೈವಂ ತರುಣಿಗೆ" ಎಂಬ ಹಿರಿಯರ ನುಡಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡಬೇಕು ; ಅನಾಚೂನವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಲ್ಪಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗಿನಕಾಲದ ಜನಜೀವನದ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ರಾಷ್ಟ್ರಜೀವನದ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಿಂದಾಗಿ ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ಸಂಬಂಧವೆಲ್ಲಾ ಏರು ವೇರಾಗಿದೆ. ಉಂಡು ಮಲಗುವತನಕ ನಾಂದಿಯೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ.

ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳೂ ತಮಗಾಗಿ ಏರ್ಪಾಟಾದ ಯಾವ ಸ್ವಾಗತ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲೂ ಭಾಗವಹಿಸಬಾರದು, ಅಂತ ಮೇಲಿಂದ ಹುಕುಂ ಬಂದಿದೆಯಂತೆ.... ಹಾಗಾದರೆ, ಈಗಿನಿಂದಲೇ, ಬೀಳ್ಕೊಡುವ ಸಮಾರಂಭಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು ತಾನೆ ?

ಉದಾಹರಣೆಗೆ "ಮಕ್ಕಳ"ಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಉತ್ಸಾಹಿಗಳಿಂದ ನೇಪಾಳ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ದೊರೆಯುವುದಂತೆ.

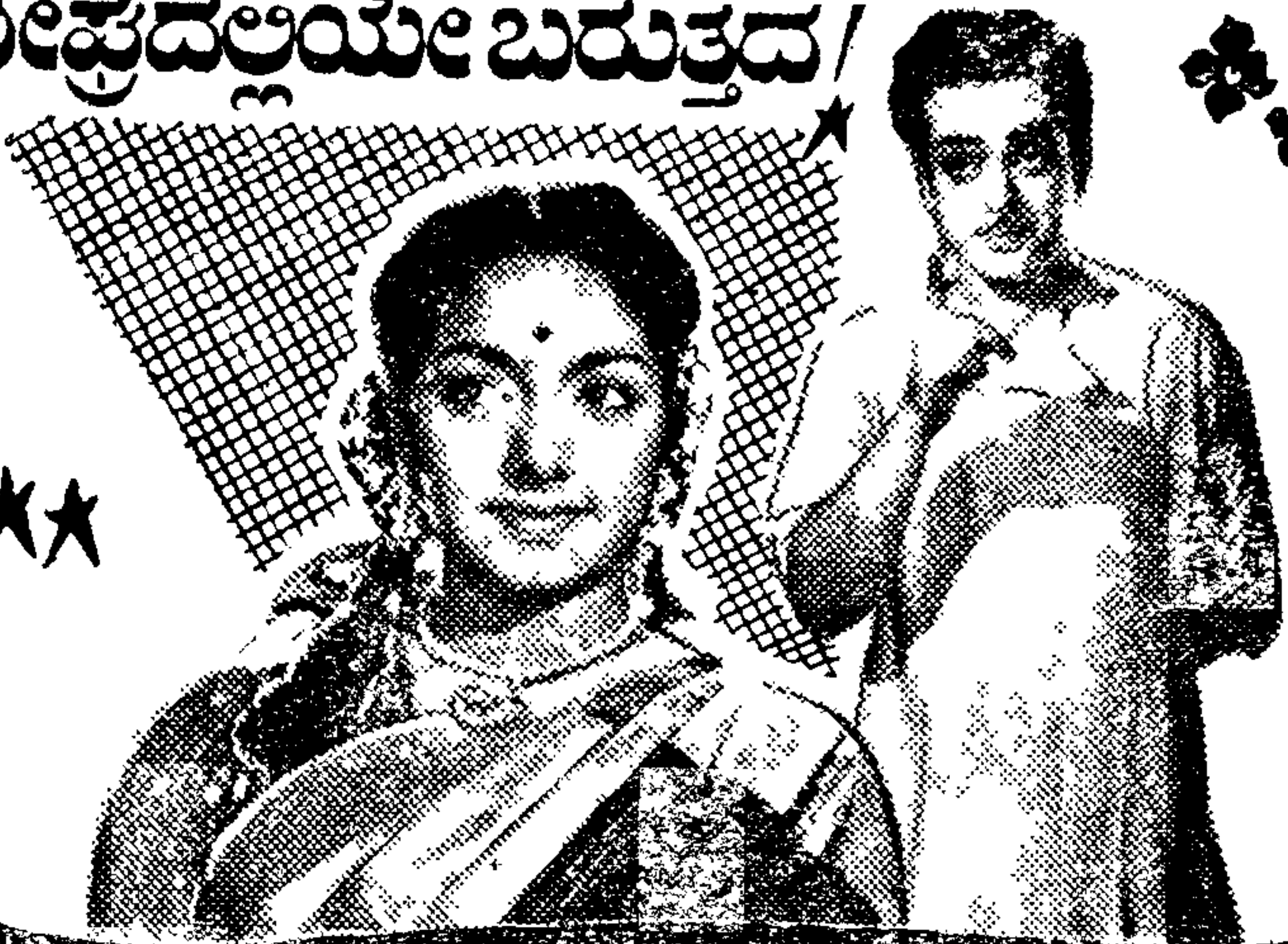
—ಭಾರತದ ಯತಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಸುಲಿಯುವ ಯೋಜನೆಯೂ ಎರಡನೇ ಸಂಚಾರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಇನ್ನೂ ಖಚಿತ ವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೆಯೇ ಬರುತ್ತದೆ/

★★

★★

ಜಗನ್ನಾಥ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ಸ್ ರವರ

ಪುಷ್ಪದಳ

...ಕನ್ನಡ...

ನೂರೈಕಲಾ
T K. ಬಾಲಚಂದ್ರ
ಬಾಲರೈಷಿ
ಆದವಾನಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ
ಹನುಮಂತಾಚಾರ್
C.T ಶೇಷಾಚಲಂ
ರಾಮಚಂದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿ
ರಮಾಬಾಯಿ

GRAPHOTONS

ನಿರ್ದೇಶನ... ಎ.ಕೆ. ಪಟ್ಟಾಭಿ
ನಿರ್ಮಾಪಕ... ಪಿ.ಕೆ.ಜನಾರ್ದನ್
Arts & Coy.

a
V.T.D.
Release...

ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ, ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆದಾರರು :

ವಿ ಜ ಯಾ ಟಾ ಕಿ ಡಿ ಸ್ಟ್ರಿ ಬ್ಯಾ ಟೆ ರ್ಸ್

ಗಾಂಧೀನಗರ : : ಬೆಂಗಳೂರು-೯.

ಇತರ ವಿವರಗಳಿಗೆ : ಜ ಗ ನ್ನಾ ಥ್ ಪ್ರೊ ಡಕ್ಷನ್ಸ್,

ಸುಬೇದಾರ್ ಚತ್ರಂ ರಸ್ತೆ,

ಬೆಂಗಳೂರು-೯.

ಆಧವಾ

೮, ಶಿವನ್ ಕೋಯಿಲ್ ಬೀದಿ, ಕೋಡಂಬಾಕಂ, ಮದರಾಸು-೨೪. ಇವರಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

Koravanji, July 1957

For 3 way Beauty Treatment....

RAJA
SNOW

AMLA HAIR OIL , KASTURI SOAP

MANYAM & CO BANGALORE MADRAS MADURAI BOMBAY

F.A.S.

VITOFERRIN

MYSONE INDUSTRIAL & TESTING LABORATORY LTD, MALLESWARAM, BANGALORE

ವೈಟೋಫೆರಿನ್

(ಆಧುನಿಕ ಶಕ್ತಿವರ್ಧಕ ಟಾನಿಕ್)

ಇದರಲ್ಲಿ “ಎ” “ಬಿ” ಮತ್ತು “ಡಿ” ಎಂಬ ವೈಟಮಿನ್ನುಗಳೂ, ಐರನ್, ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಮುಂತಾದ ಲೋಹ ವಿಶೇಷಗಳೂ, ಶುದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ ತಾಮ್ರವೂ, ಮತ್ತು ಮಾಲ್ಟಾಸಾರ್, ಜೀನುತುಪ್ಪಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಒಂದು ಅಮೃತವಾನ. ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಹಶಕ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಕಲ ಔಷಧಗಳ ಸಮೂಹವೂ ಇದೆ. ಖಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಎದ್ದವರಿಗೂ, ಬಸುರಿ ಬಾಣಂತಿಯರ ದೇಹದಾರ್ಢ್ಯಕ್ಕೂ ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಔಷಧ. ಸೇವಿಸಲು ಬಹಳ ರುಚಿಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಮಧುರವಾಗಿಯೂ ಇದೆ.

★ ★

ತಯಾರಕರು :

ದಿ ಮೈಸೂರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಅಂಡ್ ಟೆಕ್ನಿಂಗ್
ಲ್ಯಾಬೋರಟರಿ ಲಿಮಿಟೆಡ್,

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ - - - ಬೆಂಗಳೂರು 3.

Printed by B. S. Iyengar, Bangalore City.

Publisher—B. N. Gupta.

Editor—M Sivaram